

## **NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**

15. maj 2006  
IS  
Eksp.nr. 268992  
/lbc-dep

### **Samlet aktuelt notat vedr. Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 29. maj 2006.**

Notatet er ligeledes sendt til Folketingets Erhvervsudvalg samt Folketingets Retsudvalg for så vidt angår direktivforslaget om forbrugerkreditaftaler.

1. Strategien for bæredygtig udvikling.....	2
2. Revideret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM(2006) 160 endelig udgave.....	6
3. Bedre regulering – forenkling af reguleringen.....	33
4. Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkreditaftaler og ændring af Rådets direktiv 93/13/EF (DS 302/06 af 13. april 2006) .....	36

## 1. Strategien for bæredygtig udvikling KOM (2005) 658 endelig.

### Resumé

*Som led i revisionen af EU's bæredygtighedsstrategi vil en række rådsformationer, herunder Konkurrenceanrådet, drøfte Kommissionens forslag til revision af EU's bæredygtighedsstrategi. Rådsformationerne vil bl.a. diskutere, om EU's eksisterende mål og politikker er passende og tilstrækkelige til effektivt at imødegå ikke-bæredygtige udviklingstendenser og om sammenhængen mellem bæredygtighedsstrategien og eksisterende arbejde med at øge væksten og beskæftigelsen i Europa under Lissabon-strategien er den rette. Formandskabet vil på baggrund af drøftelserne i rådsformationerne udarbejde et oplæg om den reviderede strategi til det Europæiske Råd den 16. juni 2006.*

*EU's strategi for bæredygtig udvikling har fokus på at skabe sammenhæng mellem et bredt spektrum af miljømæssige, sociale og økonomiske emner i en intern og en ekstern sammenhæng. Det fremgår af Kommissionens meddelelse, at den reviderede strategi har til formål at videreudvikle og øge hastigheden af den hidtidige indsats på en måde, som er nødvendig i forhold til at standse ikke-bæredygtige udviklingstendenser. Udfordringerne foreslås løst i et samarbejde mellem myndigheder, erhvervsliv og civilsamfund og ved EU's samarbejde internationalt.*

### 1. Baggrund og indhold

EU's strategi for bæredygtig udvikling blev vedtaget på topmødet i Göteborg i juni 2001. Dermed tilføjede Det Europæiske Råd en miljømæssig dimension til EU's Lissabon-strategi. Rådet besluttede samtidig, at EU's bæredygtighedsstrategi skal revideres i forbindelse med tiltrædelse af hver ny EU-kommission. I 2002 blev bæredygtighedsstrategien tilføjet en ekstern dimension i form af en række globale politikker og forpligtelser, som indgik i EU's bidrag til Verdenstopmødet for Bæredygtig Udvikling i Johannesburg.

En offentlig høring iværksat af Kommissionen i 2004 om strategien, de opnåede resultater og fremtidige behov pegede på, at strategien mangler tydeligt fokus, klar ansvarsfordeling og arbejdsdeling, ejerskab og bredere støtte, internationalt perspektiv, konkret opfølgning samt specifikke målsætninger og tidsfrister.

I juni 2005 vedtog Det Europæiske Råd en erklæring med vejledende principper for bæredygtig udvikling til støtte for arbejdet med revisionen af stra-

tegien. Erklæringen gengiver den brede og langsigtede vision for bæredygtig udvikling, identificerer de vigtigste målsætninger for EU's politik og initiativer og beskriver, hvordan EU vil opnå disse mål. Erklæringen indgår i bilaget til Kommissionens meddelelse.

På sit møde d. 16.-17. december 2005 tog Det Europæiske Råd præsentationen af Kommissionens meddelelse om den reviderede strategi til efterretning. Det Europæiske Råd ser frem til i juni 2006 at kunne vedtage en ambitiøs og sammenfattende strategi. Strategien skal omfatte mål, indikatorer og en effektiv opfølgingsmekanisme, der integrerer den interne og eksterne dimension samt bygger på en positiv, langsigtet vision med henblik på at samle EU's prioriteringer og mål for bæredygtig udvikling i en klar, sammenhængende strategi, der er let at kommunikere til borgerne.

Kommissionens meddelelse om den reviderede strategi identificerer seks nøgle-indsatsområder, som kræver styrket prioritering og handling på højeste politiske fællesskabsniveau for at imødegå de største udfordringer, der er knyttet til at opnå bæredygtig udvikling. Det drejer sig om: 1) klimaforandringer og renere energiformer, 2) offentlig sundhed, 3) social eksklusion, demografi og migrationer, 4) forvaltning af naturressourcer, 5) bæredygtig transport, 6) global fattigdom og udvikling.

Disse målsætninger vil Kommissionen forfølge gennem fremskridtsrapporter og debatter mellem Det Europæiske Råd og Parlamentet mindst hvert andet år og en ny revision af bæredygtighedsstrategien i 2009. Herudover foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne reviderer deres nationale bæredygtighedsstrategier inden udgangen af 2006 i lyset af EU's strategi. I forlængelse heraf foreslår Kommissionen også, at medlemslandene gennemfører et peer review af de nationale strategier med henblik på erfaringsudveksling mellem medlemslandene om politik, der virker, og som vil være mulig at implementere på tværs af medlemsstaterne.

Formandskabet har etableret en Friends-of-the-Presidency-gruppe (FOP) med en repræsentant for hver medlemsstat. Gruppens opgave er at strømline rådets arbejde og drøftelserne af bæredygtig udvikling og har til det formål udarbejdet tre spørgsmål, som vil skulle drøftes i alle rådsformationer i løbet af foråret. Til brug for drøftelserne på Konkurrenceevnerådet mødet den 29. maj er der blevet udarbejdet yderligere tre spørgsmål til strategien for bæredygtig udvikling. Formandskabet og FOP-gruppen vil på baggrund af drøftelserne i rådsformationerne udarbejde oplæg om den reviderede strategi til det Europæiske Råd den 16. juni 2006.

## 2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig i sagen.

## 3. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevante.

#### **4. Gældende dansk ret**

Ikke relevant.

#### **5. Høring**

Kommissionens meddelelse blev drøftet i EU-specialudvalget for miljø den 8. februar 2006. Miljøstyrelsen har desuden haft meddelelsen i generel høring i en bred kreds. Rækken af høringssvar er refereret i samlenotat forud for miljøministrenes møde den 9. marts 2006.

#### **6. Andre landes holdninger**

Medlemsstaterne har i forbindelse med de hidtidige drøftelser i de forskellige rådsformationer udtrykt generel støtte til Kommissionens udspil til revision af bæredygtighedsstrategien. De fleste lande støtter også de udvalgte kerneindsatsområder. Visse lande peger på, at meddelelsen ikke i tilstrækkelig grad afspejler alle tre dimensioner af bæredygtig udvikling, og nogle lande finder ikke, at EU's eksterne relationer og forpligtelser er tilstrækkeligt dækket.

#### **7. Foreløbig dansk holdning**

Danmark støtter generelt Kommissionens udspil til revision af bæredygtighedsstrategien og vil arbejde for, at der bliver vedtaget en ambitiøs og sammenfattende strategi, som omfatter mål, indikatorer og en effektiv opfølgingsmekanisme.

Danmark finder de foreslåede nøgleindsatsområder relevante, idet arbejdet på disse områder bør tilrettelægges, således at synergier mellem områderne udnyttes, samtidig med at dobbeltarbejde i forhold til Lissabon-strategien minimeres.

Danmark ser en stor værdi i at skabe nye samarbejdsflader med borgere, organisationer, virksomhedsledere, regionale og lokale interesseorganisationer, NGO'er samt universiteter og vidensinstitutioner – som er engagerede, nytænkende og forpligtede i forhold til at skabe ændringer.

Danmark noterer med tilfredshed, at Kommissionen i meddelelsen nævner EU's globale forpligtelser på udviklings-, miljø- og handelsområdet. En bæredygtig udvikling i Europa er tæt forbundet med udviklingen i andre dele af verden ikke mindst de nye vækstøkonomier og Afrika.

Danmark lægger stor vægt på, at der anvendes omkostningseffektive midler til at nå bæredygtig udvikling, og at der foretages grundige konsekvensvurderinger i forbindelse med revisionen af bæredygtighedsstrategien.

#### **8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser**

Kommissionens meddelelse forventes ikke at medføre direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, idet meddelelsen er en ramme, som bygger på eksisterende mål og tiltag. Hvis meddelelsen fører til nye forslag til direktiver el. lign., vil eventuelle konsekvenser skulle undersøges.

#### **9. Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Kommissionens meddelelse forventes ikke at medføre direkte samfundsøkonomiske konsekvenser, idet meddelelsen er en ramme, som bygger på eksisterende mål og tiltag. Hvis meddelelsen fører til nye forslag til direktiver el. lign., vil eventuelle økonomiske konsekvenser skulle undersøges.

#### **10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet**

Hvis meddelelsen fører til forslag til nye direktiver eller andre opfølgningsmekanismer vil eventuelle administrative konsekvenser for erhvervslivet skulle undersøges.

#### **11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Grundnotat er oversendt til Folketinget den 3. februar 2006. Sagen har været forelagt Folketinget i forbindelse med forberedelse af rådsmøde (Miljø) den 9. marts 2006, rådsmøde (Landbrug og Fiskeri) den 20. marts 2006, rådsmøde (Transport) den 27. marts 2006, rådsmøde (GAERC) den 10.-11. april, rådsmøde (ØKOFIN) den 5. maj samt rådsmøde (Uddannelse, Ungdom og Kultur) den 19. maj.

## 2. Revideret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM(2006) 160 endelig udgave

Nyt notat

### **Resumé**

Kommissionen har den 4. april 2006 fremlagt et revideret direktivforslag (KOM(2006)160), som skal fjerne hindringer for tjenesteyderes etableringsfrihed og for den fri udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne. Forslaget er et væsentligt element i Lissabon-strategien, som sigter på at forbedre rammerne for vækst og beskæftigelse i EU. Det oprindelige forslag (KOM(2004) 2 endelig) blev fremlagt af Kommissionen den 13. januar 2004.

Europa-Parlamentet afsluttede sin førstebehandling af det oprindelige direktivforslag med afstemning den 16. februar 2006. Kommissionens reviderede direktivforslag lægger sig tæt op ad Europa-Parlamentets afstemningsresultat.

Forslaget er opdelt i fire hovedafsnit. Det drejer sig om følgende:

- *Administrativ forenkling og etablering:* Denne del af forslaget skal styrke virksomheders adgang til at etablere sig i hele det indre marked. Det indebærer bl.a., at medlemsstaterne skal screene deres lovgivning for at sikre, at den ikke indeholder forbudte krav, der hindrer tjenesteydere i at etablere sig. Desuden skal der i medlemslandene oprettes kvikskranker, hvor tjenesteyderen har én adgang til alle informationer og procedurer, der skal opfyldes.
- *Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser:* Denne del skal forbedre den fri levering af midlertidige tjenesteydelser på tværs af landegrænser. Kommissionen foreslår dette forbedret ved indførelse af et princip om fri udveksling af tjenesteydelser.
- *Kvalitet af tjenesteydelser:* I denne del fastsættes der en række fælles regler, der angår tjenesteydernes kvalitet. Reglerne indebærer bl.a., at tjenesteyderne forpligtes til at give en række oplysninger til modtagerne, og at der skal udarbejdes adfærdskodekser.
- *Administrativt samarbejde:* Denne del har til hensigt at forbedre det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne for at sikre en effektiv kontrol af tjenesteydere og de tjenesteydelser, som de udfører.

### **1. Baggrund og indhold**

Kommissionen fremsatte den 13. januar 2004 direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked (KOM(2004) 2 endelig).

Europa-Parlamentet afsluttede sin førstebehandling af forslaget den 16. februar 2006. Det samlede ændringsforslag blev vedtaget med 391 stem-

mer for og 213 imod. Den 4. april 2006 fremsatte Kommissionen et revideret direktivforslag (KOM(2006) 160 endelig).

Forslagets hjemmelsgrundlag er EF-traktatens artikel 47, stk. 2, første og tredje punktum, artikel 55, artikel 71 og artikel 80, stk. 2<sup>1</sup>. Vedtagelse af forslaget skal ske med kvalificeret flertal i Rådet i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. EF-traktatens artikel 251.

### *1.1. Direktivets kapitel I: Formål, anvendelsesområde, forhold til anden EU-ret og definitioner (artikel 1-5)*

#### *1.1.1. Formål*

Formålet med forslaget er at sikre virksomheders etableringsfrihed, at sikre virksomheders og forbrugeres ret til udveksling af tjenesteydelser på tværs af medlemsstaternes landegrænser samt parallelt hermed at sikre tjenesteydelseernes kvalitet og tilliden mellem medlemslandene.

Det præciseres, at direktivet hverken vedrører liberalisering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der er forbeholdt offentlige eller private enheder, eller privatisering af offentlige enheder, der udfører tjenesteydelser. Det præciseres desuden, at direktivet hverken vedrører afskaffelse af monopoler, der udfører tjenesteydelser, eller støtte bevilget af medlemsstaterne, som er omfattet af de fælles konkurrenceregler. Endelig præciseres det, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med fællesskabsretten at fastsætte, hvad de betragter som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og bestemme, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, i overensstemmelse med statsstøttereglerne, og hvilke specifikke forpligtelser der bør gælde for dem.

#### *1.1.2. Anvendelsesområde*

Direktivet finder anvendelse på tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere, som er etableret i en medlemsstat. Tjenesteydelser defineres som enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, der normalt udføres mod betaling.

Det fremgår af direktivforslaget, at direktivet ikke berører følgende områder:

- Fællesskabs- eller national lovgivning, som har til formål at beskytte eller fremme kulturel og sproglig mangfoldighed eller pluralisme i medierne.
- Medlemsstaternes straffelovgivning.
- De arbejdsretlige regler, dvs. enhver form for retlige eller kontraktretlige bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, arbejdsforhold, her-

<sup>1</sup> Transporttjenester og transportrelaterede tjenesteydelser, der falder ind under EF-traktatens afsnit V er nu undtaget fra direktivets anvendelsesområde, hvorfor henvisningen til artikel 71 og 80 ikke længere burde være relevant.

under sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og forholdet mellem arbejdstager og arbejdsgiver.

- Aftale- og konfliktretten på arbejdsmarkedet.
- Udøvelsen af de grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i medlemsstaterne og i EU's charter om grundlæggende rettigheder.

I overensstemmelse med traktaten præciseres det desuden i forslaget, at alle offentlige ydelser af en ikke-økonomisk karakter, som er en integreret del af det offentlige velfærdssystem, og hvor der ikke foreligger en betaling ("tjenesteydelser af almen interesse") ikke er omfattet. Dette omhandler fx undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem i private og offentlige uddannelsesinstitutioner, den nationale kulturpolitik samt grundlæggende velfærdsydelser, herunder forvaltning af sociale sikringsordninger.

Forslaget undtager desuden følgende sektorspecifikke tjenesteydelser/områder:

- Finansielle tjenesteydelser såsom bank-, kredit- eller forsikringsvirksomhed, erhvervstilknyttede eller personlige pensionsordninger, investerings- eller betalingsvirksomheder;
- Elektroniske kommunikationstjenester og -netværk, der er reguleret af direktiverne i "telepakken" fra 2002;
- Transporttjenester og transportrelaterede tjenesteydelser, som falder inden for anvendelsesområdet af afsnit V i EF-traktaten;
- Havnetjenester;
- Vikarbureauers tjenesteydelser;
- Sundhedsydelser, uanset om de leveres inden for rammerne af en fast sundhedsstruktur, uanset hvordan de tilrettelægges og finansieres på nationalt plan, og uanset om ydelserne er offentlige eller private. Undtagelsen omfatter også farmaceutydelser;
- Audiovisuelle tjenesteydelser uanset deres produktions-, distributions- og transmissionsform, herunder radioudsendelser og biografvirksomhed;
- Spilleaktiviteter, som indebærer, at der gøres indsats med penge (økonomisk værdi) i spil, som indeholder et element af tilfældighed, herunder lotterier, kasinoer og væddemål;
- Virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, jf. traktatens artikel 45;
- Sociale tjenesteydelser i forbindelse med socialt boligbyggeri, børnepasning og støtte til trængende familier og enkeltpersoner;
- Private sikkerhedstjenester;
- Skatte- og afgiftsområdet.

Tjenesteydelser af en såkaldt almen økonomisk karakter, dvs. tjenesteydelser, der er underlagt særlige offentlige tjenesteforpligtelser, som den pågældende medlemsstat har pålagt en tjenesteyder for at sikre, at visse mål af offentlig interesse opfyldes, er omfattet.



### *1.1.3. Forholdet til andre retsakter*

Bestemmelser vedrørende tjenesteydelser i andre EU-retsakter har forrang i tilfælde af konflikt med bestemmelserne i dette forslag.

Det præciseres endvidere, at direktivet ikke berører den internationale privatret, herunder især internationale privatretlige regler, der regulerer kontraktlige forpligtelser og forpligtelser uden for kontraktforhold. Det præciseres som en konsekvens heraf, at forbrugerne i princippet vil nyde godt af den beskyttelse, som deres nationale forbrugerlovgivning giver dem.

### *1.1.4. Definitioner*

Forslaget indeholder en række definitioner. Således er en tjenesteyder defineret som ”enhver fysisk person, der er borger i en medlemsstat, og som udbyder eller udfører en tjenesteydelse, eller enhver juridisk person, jf. traktatens artikel 48 i traktaten, der er etableret i en medlemsstat, og som udbyder eller udfører en tjenesteydelse”.

## *1.2. Direktivforslagets kapitel II: Administrativ forenkling (artikel 5–8)*

### *1.2.1. Forenkling af procedurer*

Kapitel II omfatter både tjenesteydelser, der udbydes over grænserne, og tjenesteydelser, der alene udbydes inden for en medlemsstats grænser.

Medlemsstaterne skal undersøge og om nødvendigt forenkle procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve en servicevirksomhed.

Kommissionen kan beslutte at indføre harmoniserede formularer på fællesskabsplan i samarbejde med medlemsstaterne.

Medlemsstaterne skal acceptere certifikater, attester eller ethvert andet dokument som bevis for opfyldelsen af et krav fra en anden medlemsstat, hvis tjenesteyderen allerede er omfattet af certifikater m.v., der tjener samme formål. Dette omfatter ikke de tilfælde, der er omhandlet i andre fællesskabsinstrumenter eller som er begrundet i tvingende almene hensyn. Medlemsstaternes ret til at kræve uautoriserede oversættelser af dokumenter til et af deres officielle sprog eller dokumenter, der er omfattet af andre EU-retsakter – fx direktiv om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer – berøres heller ikke.

### *1.2.2. Kvikskranke*

Medlemsstaterne skal påse, at der senest tre år efter direktivets ikrafttræden etableres kvikskranke, hvorved tjenesteydere har én indgang til alle nødvendige informationer og til at opfylde alle procedurer og formaliteter i forbindelse med at få adgang til at udøve sin virksomhed i det pågældende land. Alle procedurer og formaliteter, der er nødvendige for adgangen til at optage en servicevirksomhed, skal kunne opfyldes elektronisk via kvikskranke.

Etableringen af kvikskrænker berører ikke fordelingen af opgaver eller be-  
føjelser mellem kompetente myndigheder i en medlemsstat.

### *1.2.3. Ret til information*

Medlemsstaterne skal påse, at en række oplysninger er nemt tilgængelige  
for tjenesteydere og tjenestemodtagere via kvikskrænkerne og elektronisk.  
Det drejer sig om følgende:

- Krav, der gælder for tjenesteydere vedrørende etablering.
- Kontaktoplysninger på de kompetente myndigheder.
- Hvordan og på hvilke vilkår man får adgang til offentlige registre og  
databaser over tjenesteydere og tjenesteydelser.
- Klagemuligheder, der er alment tilgængelige i tilfælde af tvister.
- Kontaktoplysninger om sammenslutninger og organisationer, hvor  
tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand.

### *1.2.4. Elektroniske procedurer*

Medlemsstaterne skal påse, at samtlige procedurer og formaliteter i for-  
bindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed senest  
tre år efter direktivets ikrafttrædelse kan afvikles uden besvær, på afstand  
og elektronisk.

## *1.3. Direktivforslagets Kapitel IIa: Etableringsfrihed (artikel 9-15)*

### *1.3.1. Tilladelses- og autorisationsordninger*

Myndigheders kriterier for udstedelse af tilladelser skal være ikke-  
diskriminerende, objektivt begrundet i tvingende almene hensyn, gen-  
nemsigtige og på forhånd offentliggjort. De nationale tilladelsesordninger  
skal gennemgå en gensidig evaluerings- og konsultationsprocedure efter  
direktivets ikrafttræden. Hvert land skal senest to år efter direktivets  
ikrafttræden fremlægge en rapport om sine tilladelsesordninger til Kom-  
missionen, som videreformidler disse til de øvrige lande, der herefter af-  
giver bemærkninger. På den baggrund forelægger Kommissionen sin  
sammenfattende rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, eventuelt led-  
saget af forslag til yderligere initiativer.

Forslaget indeholder herudover en række krav til myndigheders sagsbe-  
handling, som skal sikre en fair, hurtigere og mere gennemsigtig admini-  
stration af anmodninger om en tilladelse, herunder krav om begrundelse  
om eventuelle afslag eller andre svar fra de kompetente myndigheder (ar-  
tikel 10). Tilladelsesprocedurer skal være klare, offentliggjort på forhånd  
og skal give sikkerhed for, at anmodninger behandles objektivt og uvil-  
digt.

Artikel 11 om tilladelsens varighed forbyder medlemsstaterne at udstede  
tilladelse af begrænset varighed undtagen i særlige tilfælde. Ifølge artikel  
11, stk.1, kan dette kun ske, hvis tilladelsen fornyes automatisk eller kun  
er betinget af fortsat opfyldelse af kravene, hvis antallet af mulige tilla-

dels er begrænset af et tvingende alment hensyn, eller hvis den begrænsede varighed er begrundet i et tvingende alment hensyn. Det følger af artikel 11, stk. 4, at medlemsstaterne fortsat kan inddrage en tilladelse, hvis betingelserne herfor ikke længere er opfyldt.

Artikel 13 vedrører tilladelsesprocedurer. Heraf fremgår bl.a., at medlemsstaterne skal offentliggøre de frister, inden for hvilken en anmodning behandles. Desuden fremgår det, at udgifter for ansøgeren i forbindelse med tilladelser ikke må overstige omkostningerne ved proceduren. Endelig fremgår det, at en ansøger skal modtage en kvittering for sin ansøgning hurtigst muligt. Kvitteringen skal indeholde svarfrist, klagemuligheder og en besked om, at tilladelsen kan betragtes som udstedt i tilfælde af manglende svar inden for denne frist.

### *1.3.2. Forbudte krav og krav, der skal evalueres*

I henhold til artikel 14 må medlemsstaterne ikke gøre adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed på deres område betinget af:

- Diskriminerende krav, som er direkte eller indirekte begrundet i nationalitet eller det vedtægtsmæssige hjemsteds beliggenhed, herunder at tjenesteyderen, tjenesteyderens personale, servicevirksomhedens ejere eller medlemmer af ledelses- eller tilsynsorganer skal have en bestemt nationalitet.
- Forbud mod at være etableret i flere medlemsstater eller optaget i registre, faglige foreninger og sammenslutninger i flere medlemsstater.
- Begrænsninger i friheden til at vælge mellem et hovedforretningssted og et sekundært forretningssted.
- Krav om gensidighed med den medlemsstat, hvor tjenesteyderen allerede har et forretningssted, bortset fra de krav om gensidighed, der er fastsat i fællesskabsinstrumenterne vedrørende energi.
- Anvendelse i hvert enkelt tilfælde af en økonomisk test, der består af at gøre tilladelsen betinget af, at der kan påvises et økonomisk behov eller markedsefterspørgsel.
- Direkte eller indirekte inddragelse af konkurrerende erhvervsdrivende bortset fra de faglige foreninger og sammenslutninger eller organisationer, der handler som kompetent myndighed (uvildighed).
- Forpligtelse til at stille finansiel sikkerhed eller til at tegne en forsikring hos en tjenesteyder eller et organ, der er etableret på deres område.
- Forpligtelse til allerede at have været optaget i registre eller til tidligere at have udøvet den pågældende virksomhed.

Der skal desuden i henhold til artikel 15 ske en evaluering af krav i de nationale regler med henblik på at vurdere, om disse krav lever op til betingelser om at være ikke-diskriminerende, objektivt begrundet i tvingende almene samfundshensyn samt proportionale. Følgende krav skal evalueres:

- Kvantitative eller territoriale begrænsninger.
- Krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form.
- Krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital.
- Krav, der forbeholder bestemte tjenesteydere adgang til den pågældende servicevirksomhed bortset fra kravene i direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (2005/36/EF).
- Forbud mod at have flere forretningssteder på samme stats område.
- Krav om et minimumsantal af ansatte.
- Minimums- og/eller maksimumspriser.
- Krav om, at tjenesteyderen skal levere bestemte andre tjenesteydelser.

Evalueringen omfatter ikke tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvis bestemmelsen retligt eller faktisk hindrer de berørte tjenesteydere i at udføre den særlige opgave, der er tillagt dem.

Efter direktivets ikrafttræden må medlemsstaterne kun indføre nye krav, i det omfang de er i overensstemmelse med ovennævnte betingelser og udspringer af nye omstændigheder. De nye krav skal notificeres til Kommissionen.

#### *1.4. Direktivforslagets kapitel III: Fri udveksling af tjenesteydelser (artikel 16-25)*

##### *1.4.1. Princippet om fri udveksling af tjenesteydelser (artikel 16-19)*

Medlemsstaterne skal respektere tjenesteudøveres ret til at udøve tjenesteydelser i andre medlemsstater. Medlemsstaterne må i forbindelse med midlertidig levering af tjenesteydelser kun betinge adgangen til eller udøvelsen af serviceerhverv af krav, som er ikke-diskriminerende (såvel direkte som indirekte), proportionale og nødvendige af hensyn til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller beskyttelse af befolkningens sundhed eller miljøet.

Bestemmelsen indeholder en liste over krav, der er forbudte. Der opstilles forbud mod følgende:

- At en tjenesteyder skal have et forretningssted i landet.
- At der skal indhentes tilladelse hos de kompetente myndigheder (bortset fra direktivets undtagelsesbestemmelser m.m.).
- At der skal indrettes bestemte faciliteter, herunder kontor.
- At der skal være et særligt kontraktforhold mellem tjenesteyder og tjenestemodtager, som forhindrer eller begrænser selvstændiges muligheder for at udføre tjenesteydelser.
- At tjenesteyderen skal være i besiddelse af særlige identitetsbeviser.
- Krav vedrørende udstyr og materialer, som er en integreret del af selve tjenesteydelsen - bortset fra krav, der er nødvendige for at sikre sundheden og sikkerheden på arbejdspladsen.
- Krav, som begrænser tjenestemodtagerens mulighed for at modtage en grænseoverskridende tjenesteydelse, jf. artikel 20 (medlemssta-

terne må ikke diskriminere tjenestemodtagere eller pålægge disse unødige restriktioner, således at udenlandske ydelser fordyres).

Medlemsstaterne kan opretholde og fastsætte krav vedrørende udøvelsen af servicevirksomhed, hvis disse krav er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet. Desuden er der heller intet til hinder for, at medlemsstaterne i overensstemmelse med EU-retten anvender sine bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår.

Senest fem år efter direktivets ikrafttræden skal Kommissionen i forlængelse af konsultationer med medlemsstaterne aflevere en rapport om erfaringerne med anvendelsen af princippet. Heri skal indgå overvejelser om behovet for harmoniseringstiltag af tjenesteydelser, som er omfattet af direktivet.

En række tjenesteydelser undtages specifikt fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser:

- Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, herunder posttjenester og forsyning af elektricitet, gas, vand samt affaldsbehandling.
- Direktivet om udstationering (96/71/EF).
- Direktivet om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (95/46/EF).
- Direktivet om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters fri udveksling af tjenesteydelser (77/249/EØF).
- Retslig inkasso.
- Afsnit II i direktivet om erhvervmæssige kvalifikationer (2005/36/EF) samt krav i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres om, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes et bestemt erhverv.
- Rådets forordning om koordinering af sociale sikringsordninger (nr. 1408/71 EØF).
- De administrative formaliteter i direktivet om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (2004/38/EF).
- Medlemsstaternes mulighed for at kræve visum eller opholdstilladelse fra tredjelandstatsborgere, der begiver sig til en anden medlemsstat i forbindelse med udførelse af en tjenesteydelse.
- Tilladelsesordningen i artikel 3-4 i Rådets forordning om overvågning af og kontrol med overførsel af affald (nr. 259/93 EØF).
- Ophavsret og beslægtede rettigheder, intellektuelle rettigheder samt de rettigheder, der er omfattet af direktiv 87/54/EØF og direktiv 96/9/EF.
- Handlinger, der ifølge loven kræver medvirken af en notar.
- Direktivet om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber m.v.
- Registrering af køretøjer, der er leaset i en anden medlemsstat.

- Bestemmelser vedrørende kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser, herunder kontraktformer, der er fastsat i den internationale privatret.

Der kan desuden undtagelsesvis træffes individuelle foranstaltninger over for en tjenesteyder af hensyn til sikkerheden.

#### *1.4.2. Tjenestemodtagers rettigheder (artikel 20-22)*

Det følger af gældende domstolspraksis, at modtagere også har rettigheder i medfør af EF-traktatens artikel om den fri bevægelighed. I henhold til artikel 20, må medlemsstaterne ikke diskriminere tjenestemodtagere eller pålægge disse unødige restriktioner navnlig vedrørende krav om indhentning af tilladelse ved køb af en tjenesteydelse fra en anden medlemsstat, vedrørende begrænsninger ved finansiell bistand til kun at omfatte brug af nationale tjenesteydere eller vedrørende skattediskrimination, således at udenlandske ydelser fordyres.

Det præciseres desuden, at der ikke må stilles diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet i dennes nationalitet eller opholdssted. Tjenestemodtagere skal endvidere kunne modtage en række forbrugerinformationer i andre medlemsstater via nationale kvikskrænker, bl.a. informationer om muligheden for at klage.

Desuden følger det af artikel 22, at tjenestemodtagerne via kvikskrænkerne skal have adgang til en række oplysninger om blandt andet klagemuligheder i tilfælde af tvister, kontaktoplysninger på sammenslutninger m.m.

Artiklerne 23-25, der vedrørte henholdsvis godtgørelse af udgifter til lægebehandling, specifikke bestemmelser om udstationering af arbejdstagere og udstationering af tredjelandstatsborgere, er udgået i det reviderede forslag.

#### *1.5. Direktivforslagets kapitel IV: Kvalitet (artikel 26-31)*

Kapitel IV omfatter både tjenesteydelser, der udbydes over grænserne, og tjenesteydelser, der alene udbydes inden for en medlemsstats grænser.

Forslaget indeholder i artikel 26 en række generelle oplysningspligter for tjenesteyderen – fx pligt til at opgive navn, fysisk adresse, samt om pågældende er optaget i et handelsregister, almindelige forretningsbetingelser og generalklausuler, hvis tjenesteyderen anvender sådanne, kontraktklausuler om lovvalg og/eller værneting m.v. Medlemsstaterne skal sikre, at disse oplysninger alt efter tjenesteyderens ønske meddeles af tjenesteyderen på dennes eget initiativ, er nemt tilgængelige for tjenestemodtageren dér, hvor tjenesteydelsen udføres eller kontrakten er indgået, er nemt tilgængelige for tjenestemodtageren af elektronisk vej via en adresse opgivet af tjenesteyderen eller fremgår af ethvert informationsmateriale, tjenesteyderen har givet tjenestemodtageren, og hvori tjenesteydelserne er beskrevet i detaljer. Endelig skal tjenesteyderen på anmodning fra tjene-

stemodtageren give oplysning om tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, prisen for tjenesteydelsen eller, hvis denne ikke kan opgives nøjagtigt, prisenberegningemetoden, således at tjenestemodtageren kan efterprøve prisen, eller et tilstrækkeligt udførligt tilbud samt henvise til de faglige regler, der gælder i etableringsmedlemsstaten, og hvordan man får adgang til disse.

Ifølge artikel 27 kan medlemsstaterne sikre sig, at tjenesteydere, hvis tjenesteydelser frembyder en direkte og særlig fare for tjenestemodtagerens eller en tredjeparts sundhed eller sikkerhed eller en risiko for tjenestemodtagernes finansielle sikkerhed, tegner en erhvervsansvarsforsikring, der er passende i forhold til risikoens art og omfang, eller stiller en garanti eller lignende. Medlemsstaterne må dog ikke kræve en erhvervsansvarsforsikring eller faglig garanti, såfremt tjenesteyderen i en anden medlemsstat allerede er dækket af en lignende garanti.

Medlemsstaterne skal efter artikel 28 påse, at tjenesteydere efter anmodning fra tjenestemodtageren meddeler denne, om der findes en eftersalgsgaranti og i givet fald dens indhold. De pågældende oplysninger skal desuden fremgår af tjenesteydernes informationsmateriale.

Jf. artikel 29 pålægges medlemsstaterne at ophæve generelle forbud mod lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation, ligesom medlemsstaterne påser, at lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation overholder faglige regler i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Medlemsstaterne skal desuden ophæve generelle forbud mod, at tjenesteydere udøver virksomhed på flere områder. Det skal dog være muligt at opretholde undtagelser af hensyn til at sikre overholdelse af fagetiske regler eller uafhængigheden inden for lovregulerede erhverv.

Jf. artikel 31 skal medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen fremme en udvikling af frivillige europæiske standarder på tjenesteydelsesområdet, samt sørger for, at tjenesteyderne overholder bestemte retningslinier om god praksis ved modtagelse og behandling af klager.

#### *1.6. Direktivforslagets kapitel V: Administrativt samarbejde (artikel 33-38)*

Medlemsstaterne udpeger et eller flere kontaktpunkter, der skal anvendes med henblik på at sikre det gensidige administrative samarbejde. Der fastsættes i den forbindelse en række forpligtelser i forhold til gennemførelsen af den gensidige bistand. Det drejer sig bl.a. om udpegning af kontaktpunkter, hvortil anmodninger om oplysninger kan rettes og afgivelse af oplysninger om tjenesteydere, såfremt der fremsættes anmodning herom. De nærmere retningslinier vedrørende fx frister for gennemførelsen fastsættes i en komitéprocedure efter forslagets vedtagelse.

Medlemsstaterne forpligtes til at advare andre medlemsstater, hvis det vurderes, at en tjenesteyders handlinger på eget eller en anden medlems-

stats territorium indebærer en potentiel helbreds- eller sikkerhedsmæssig risiko for personer eller miljøet i EU.

Kommissionen forpligter sig til at skabe et elektronisk system, som skal fremme informationsudvekslingen mellem myndighederne.

Der fastsættes endelig en række bestemmelser vedrørende proceduren for at gøre brug af muligheden for at gøre individuelle undtagelser fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser.

#### *1.7. Direktivforslagets kapitel VI: Konvergens (artikel 39-44)*

Medlemsstaterne skal i samarbejde med Kommissionen tilskynde de berørte parter til at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan med henblik på at fremme tjenesteydelseernes kvalitet. Det gælder navnlig på områder som lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation og fagetiske regler.

Senest et år efter direktivets ikrafttræden undersøger Kommissionen muligheden for at fremsætte forslag til harmonisering vedrørende regler for private sikkerhedstjenester, pengetransport og retslig inkasso. Kommissionen undersøger endvidere, hvorvidt der er behov for at træffe yderligere initiativer, fx på områder, der bliver afdækket i forbindelse med den gensidige evalueringsprocedure.

#### *1.8. Direktivforslagets kapitel VII: Gennemførelse af direktivet og revision (artikel 45-47)*

Medlemsstaterne skal gennemføre direktivet i national lovgivning senest to år efter direktivets ikrafttræden. Medlemsstaterne skal dog først etablere kvikskranker og elektronisk sagsbehandling senest tre år efter direktivets ikrafttræden.

Efter forelæggelsen af Kommissionens afsluttende rapport vedrørende medlemsstaternes gensidige evalueringsprocedure, forpligter Kommissionen sig til hvert tredje år at rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af direktivet, særlig anvendelsesområdet og bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser.

## **2. Europa-Parlamentets holdning**

Europa-Parlamentet afsluttede sin førstelæsning af Kommissionen oprindelige forslag med en afstemning i plenarforsamlingen den 16. februar 2006. Europa-Parlamentet foreslår en række ændringsforslag, herunder indskrænkning af anvendelsesområdet. Europa-Parlamentet foreslår desuden, at oprindelseslandsprincippet erstattes af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser, samt at direktivet ikke vedrører medlemsstaternes arbejdsmarkedsreguleringer. Europa-Parlamentets ændringsforslag er i vid udstrækning imødekommet i det reviderede direktivforslag.



### **3. Nærhedsprincippet**

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det ikke sigter mod detaljeret og systematisk harmonisering af national regulering på tjenesteydelsesområdet, men alene tilvejebringer en retlig ramme til sikring af den traktatfæstede etableringsfrihed og den frie udveksling af tjenesteydelser.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Målet med forslaget er at sikre virksomheders etableringsfrihed, at sikre virksomheders og forbrugeres ret til udveksling af tjenesteydelser på tværs af medlemsstaternes landegrænser og endelig parallelt hermed at sikre tjenesteydelseernes kvalitet og tilliden mellem medlemslandene. Disse mål vil ikke i tilstrækkelig grad kunne opfyldes af medlemsstaterne, men bedre ved handling på fællesskabsplan.

### **4. Gældende dansk ret**

Forslaget er et rammedirektiv, der som udgangspunkt omfatter al national lovgivning og EU-lovgivning, som regulerer tjenesteydelser. I forslaget er der dog indsat en lang række undtagelser. Der henvises til afsnit 8 om lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

### **5. Høring**

Forslaget blev sendt i bred høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne den 4. og 5. april 2006 med svarfrist den 21. april 2006.

Følgende parter har haft bemærkninger til direktivforslaget: 3F, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, BAT-Kartellet, Bryggeriforeningen, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Lærerorganisationer International, Danske Regioner, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Farmaceutforening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Textil Union, Dansk Tipstjeneste, Dansk Vand- og Spildevandsforening, De Samvirkende Købmænd, Forbrugerrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, HTSI, Håndværksrådet, KODA/NCB, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark og Tekniq.

Følgende parter har ikke bemærkninger til direktivforslaget: Psykolognævnet og Realkreditrådet.

3F udtrykker tilfredshed med, at det nu er tydeliggjort, at forslaget ikke vedrører arbejdsretten herunder retten til at søge kollektiv overenskomst m.v., samt at bestemmelser om udstationering er udgået. Der lægges vægt på, at betragtning 6e slår fast, at forslaget respekterer EF-initiativer med hjemmel i traktatens artikel 137 med henblik på at virkeliggøre de i artikel 136 nævnte mål om fremme af beskæftigelsen og forbedring af leve- og arbejdsvilkårene. Indskrænkningen i anvendelsesområdet og princippet om fri udveksling af tjenesteydelser hilses også velkomment, men der

stilles spørgsmålstejn ved den gensidige anerkendelse i forhold til autorisationer.

Advokatrådet finder det ikke hensigtsmæssigt, at adgangen til at udføre tjenesteydelser over grænserne for advokater bliver omfattet af direktivet på grund af den uklarhed der efter rådets opfattelse vil være i forholdet mellem de særlige advokatdirektiver og servicedirektivet. Rådet opfordrer til, at der arbejdes for, at advokatdirektiverne generelt undtages fra direktivets anvendelsesområde i overensstemmelse med Europa-Parlamentets forslag.

Akademikernes Centralorganisation (AC) hilser det reviderede forslag velkommen og bemærker især, at arbejdsretten, kollektive forhandlinger og strejkeretten ikke berøres, samt at oprindelseslandsprincippet er udgået. Der opfordres til en afklaring af, at arbejdsretten og retten til at forhandle er adskilt i to forskellige artikler (artikel 1, stk. 6, og 1, stk. 7). Der ønskes en præcisering af begrebet tjenesteydelse af almen interesse med henblik på at sikre, at uddannelsessystemet som helhed ikke omfattes af direktivet. Det foreslås, at formuleringen ”støtte til familier og personer med særlige behov”, der fremgår af artikel 2, stk. 2(cg), præciseres. Endvidere udtrykkes det, at retten til at definere, hvornår der er tale om særlige offentlige hensyn forbliver et nationalt anliggende med behørig respekt for traktatens krav. Endelig beklager AC, at forbrugerbeskyttelse ikke er nævnt i forbindelse med princippet om fri udveksling af tjenesteydelser.

BAT-Kartellet konstaterer, at direktivteksten nu er tilfredsstillende med hensyn til forholdet til arbejdsmarkedet i almindelighed og til udstationering i særdeleshed, i forhold til fjernelsen af oprindelseslandsprincippet, samt det forhold, at vikarvirksomhed ikke er omfattet.

Bryggeriforeningen udtrykker tilfredshed med forslagens bestemmelser om etablering af kvikskrænker.

Danmarks Apotekerforening og Dansk Farmaceutforening noterer med tilfredshed, at apotekerne ikke er omfattet af forslaget.

Danmarks Rederiforening bemærker, at det er afgørende at fastholde, at transportområdet undtages, da søfartsområdet er underlagt et højere liberaliseringsniveau end det, der vil være konsekvensen af dette forslag.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) savner en analyse af forslagens økonomiske konsekvenser samt betydning for dansk lovgivning. Det er dog tilfredsstillende, at forslaget sikrer forslagens neutrale forhold til udstationering. DA kan ikke støtte, at vikarbureauer undtages forslagens anvendelsesområde. DA finder, at forslagens bestemmelse (artikel 1, stk. 7) om, at direktivet ikke berører de grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i medlemsstaterne og i EU's charter om grundlæggende rettigheder, er for vidtgående, og at der ikke bør henvises til Charteret om rettigheder.

Danske Lærerorganisationer International (DLI) beklager, at Kommissionen i sit reviderede forslag i modsætning til Europa-Parlamentet har undladt teksten om, at fortolkningsretten vedrørende tjenesteydelser af almen interesse entydigt er overladt til medlemsstaterne, idet dette kan have konsekvenser på uddannelsesområdet. DLI mener, at en række andre ændringer tilsammen er medvirkende til at gøre uddannelsesområdets position som nationalt anliggende mere usikkert. Der opfordres til, at man fra dansk side arbejder for en eksplicit undtagelse af uddannelsesområdet.

Danske Regioner er generelt tilfreds med det reviderede forslag.

Dansk Ejendomsmæglerforening (DE) henviser til sit høringssvar af 10. marts 2004, hvori de bl.a. bemærkede, at de danske regler om omsætning af fast ejendom er nødvendige for at sikre forbrugerne i forbindelse med ejendomsformidling, og at de derfor var tilbageholdende over for forslaget, hvis det resulterede i en ringere beskyttelse af forbrugerne og lavere faglige standarder for branchen. DE bemærker i relation til det reviderede forslag, at der fortsat bør kunne stilles visse minimumskrav til tjenesteydernes faglige kvalifikationer, herunder krav om at der i hvert enkelt forretningssted skal være ansat en daglig leder, som er registreret ejendomsmægler, samt et ejendomsformidlingsvirksomheden skal stille behørig finansiell sikkerhed.

Dansk Handel & Service noterer med tilfredshed, at arbejdsmarkedsreglerne er undtaget, men mener, at det er utilfredsstillende, at Kommissionen har valgt at undlade oprindelseslandsprincippet, da princippet om fri udveksling af tjenesteydelser kun i mindre grad vurderes at afvige fra nuværende EU-retlige principper. Indskrænkningen af anvendelsesområdet vurderes desuden at være unødvendigt, ligesom tidsrammen for implementeringen er for bred.

Dansk Industri (DI) henviser til svar fra Dansk Arbejdsgiverforening for så vidt angår de arbejdsmarkedspolitiske dele af forslaget. DI mener, at forslaget på væsentlige områder er uambitiøst, men at der på etableringsdelen er tale om skridt i den rigtige retning. Anvendelsesområdet er unødigt indskrænket, bl.a. så DI gerne, at vikarbureauer og private sundhedsydelser blev omfattet af forslaget. DI vurderer, at princippet om fri udveksling af tjenesteydelser ikke vil ændre nævneværdigt på den eksisterende retstilstand samt henviser til, at bevisbyrden for, hvornår et myndighedskrav udgør en ulovlig barriere, lægges på tjenesteyderen, hvorfor effekten af direktivet vil afhænge af hvert enkelt lands vilje til at gennemgå egen lovgivning. DI foreslår, at i tilfælde af, at princippet om fri udveksling af tjenesteydelser ikke ændres, at der indføres en notifikationsprocedure, som forpligter medlemslandene til at notificere ethvert krav, der stilles til en udenlandsk tjenesteyder.

Dansk Magisterforening slutter sig til svar fra Danske Lærerorganisationer International og tilføjer, at visse uddannelsesaktiviteter i visse med-

lemslande betragtes som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og derfor omfattes af direktivet.

Dansk Textil Union (DTU) finder, at artikel 15 om forbudte krav i forhold til etablering kan stille spørgsmålstejn ved opretholdelsen af restriktionerne i planlovens detailbestemmelser og næringslovens § 10 for så vidt angår etablering og udførelse af erhverv. DTU anser dog, at hensynene bag de to love opfylder betingelserne i artikel 15, stk. 3 (kriterier om ikke-diskrimination, nødvendighed og proportionalitet), ligesom de anses for at være objektivt begrundet i tvingende almene hensyn.

Dansk Tipstjeneste noterer med tilfredshed, at spil om penge er undtaget fra direktivets anvendelsesområde, samt at direktivteksten er formuleret således, at enhver fortolkningstvivil er undgået.

Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) noterer med tilfredshed, at forslaget ikke indeholder bestemmelser, som omhandler vand- og kloakforsyningsydelser eller åbner sektorerne for liberalisering, ligesom det er positivt, at medlemsstaterne hver især har frihed til at definere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse. Der udtrykkes støtte til princippet om fri udveksling af tjenesteydelser og undtagelserne herfra. DANVA går ud fra, at alle tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i vandsektoren, herunder vandproduktion, er omfattet af undtagelsen fra princippet.

Forbrugerrådet giver udtryk for moderat tilfredshed med det reviderede forslag. Rådet gør opmærksom på, at de retsregler, der skal gælde i forbrugersager (den internationale privatret fsva. forslag om Rom I og II) ikke er færdigbehandlet, ligesom det bekymrer, at det fremgår, at forbrugers hjemlands regler skal gælde ”i princippet”, og ikke som udgangspunkt. Det findes ikke rimeligt, at forbrugerbeskyttelse anerkendes som et alment tvingende hensyn i bestemmelserne vedr. etablering, men ikke vedr. princippet om fri udveksling af tjenesteydelser. Der bør stilles direkte krav om ansvarsforsikring og garanti, som nævnt i artikel 27, og information om eftersalgsgaranti bør gives af tjenesteyderen på eget initiativ, ikke kun efter tjenestemodtagerens ønske. Artikel 32 om bilæggelse af tvister bør stille krav om, at der oprettes uafhængige og effektive klagesystemer.

Foreningen af Registrerede Revisorer noterer sig, at specialdirektiver har forrang for forslaget.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører er bekymret for artikel 27 om erhvervsansvarsforsikringer og eftersalgsgaranti, idet forsikringskravene og ansvarskravene i EU-landene ikke harmonerer. Der henvises til den europæiske organisation EFCAs rapport om forsikringssituationen i EU.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) noterer sig, at forslagets forrangsbestemmelse (artikel 3) betyder, at tjenesteydelser omfattet af revisordirektivet falder uden for forslaget, samt at lovpligtig revision er

undtaget fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser. FSR bifalder desuden artikel 27 om ansvarsforsikring og eftersalgsgarantier.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) er tilfreds med, at forslaget er neutralt i forhold til arbejdsmarkedet, at oprindelseslandsprincippet er udgået, og at anvendelsesområdet er indsnævret. FTF kritiserer, at Parlamentets tekst, hvorefter det fremgik, at det er op til hvert enkelt medlemsland at fastlægge, hvad der betragtes som tjenesteydelser af almen interesse, ikke er medtaget.

HTSI beklager, at forslaget er stærkt udvandet i forhold til det oprindelige. Præcisering af neutralitet i forhold til arbejdsmarkedet bifaldes, om end indholdet reelt ikke er ændret. Det vurderes at være beklageligt, at man på forhånd udelukker at udvikle nye markeder og tjenester på de områder, der nu er undtaget, herunder offentlige og private sundhedsydelser samt apoteker, sociale tjenesteydelser, skatteområdet, det audiovisuelle område, spilområdet og vikarbureauer. Det beklages, at princippet om frihed til at levere tjenesteydelser i det væsentligste er lig nugældende traktatbestemmelser. Det vurderes at være positivt, at bestemmelser om etablering og administrativ forenkling er bibeholdt. De Samvirkende Købmænd og Dansk Textil Union henviser til HTSI's hørings svar.

Håndværksrådet mener, at det reviderede forslag er en betydelig svækkelse i forhold til det oprindelige, da princippet om fri udveksling af tjenesteydelser i det væsentligste er lig nugældende traktatbestemmelser, hvorved formålet med direktivet ikke kan opfyldes. Bestemmelserne om administrativ forenkling, herunder kvikskranker, samt om forbudte autorisationskrav og screening af krav støttes dog. Det vurderes, at artikel 26 om oplysning om tjenesteydere og deres tjenesteydelser vil kunne påføre erhvervslivet en række uacceptable administrative byrder. Rådet finder det positivt, at artikel 27 om erhvervsansvarsforsikringer og eftersalgsgaranti nu ikke gør erhvervsforsikring obligatorisk, mens det beklages, at den stadig indbyder medlemsstaterne til at stille sådanne krav. Med forbehold herfor kan rådet støtte en vedtagelse af forslaget.

KODA/NCB vurderer, at forslaget vil få betydelig, negativ indvirkning på mulighederne for at sikre, at håndtering af ophavsrettigheder kan finde sted på nationalt niveau efter de regler, som er indeholdt i den danske ophavsretslov. KODA henviser til, at hvis udenlandske forvaltningsselskaber får adgang til det danske marked uden om reglerne i den danske ophavsretslov, vil transaktionsomkostningerne stige, så danske kunstnere kan lide økonomisk skade. KODA henviser til, at Europa-Parlamentet havde vedtaget en betragtning, som undtog kollektiv forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Landbrugsrådet samt Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger kan tilslutte sig forslaget og finder det især hensigtsmæssigt, at vikarbureauer kun vil være omfattet af udstationeringsdirektivet.

Landsorganisationen i Danmark (LO) meddeler, at der generelt indtages en positiv holdning til forslaget, bl.a. fordi oprindelseslandsprincippet er udgået, samt at arbejdsret og strejkeret og internationale privatretlige regler er undtaget. LO foretrækker Europa-Parlamentets tekstforslag til artikel 1, stk. 6 om undtagelsen af arbejdsretten, grundet udtrykkelig henvisning til overenskomster og strejkeret og til at gennemføre faglige aktioner. Både individuel og kollektiv arbejdsret bør være undtaget. Der stilles spørgsmålstejn ved rækkevidden af undtagelsen af sociale tjenesteydelser, og det skal præciseres, at den også omfatter hjemmehjælp etc. LO kan støtte forslagets konsekvenser vedrørende uddannelse, herunder at det offentligt finansierede uddannelsessystem er undtaget. LO støtter også undtagelsen af vikarbureauer, og at begrænsningerne i værtslandets kontrolmuligheder er fjernet.

Tekniq noterer med tilfredshed, at krav vedr. udførelse af fx el- og vvs-arbejder samt autorisationsordninger på områderne fortsat kan opretholdes.

## **6. Andre landes holdninger**

Det Europæiske Råd fremhævede den 23.-24. marts 2006, at det indre marked for tjenesteydelser skal gøres fuldt funktionsdygtigt, samtidig med at den europæiske sociale model bevares ved at sikre bred enighed om servicedirektivet. Det Europæiske Råd hilste samtidig Europa-Parlamentets afstemning velkommen og noterede sig, at Kommissionen i vid udstrækning agter at basere det ændrede forslag på resultatet af Europa-Parlamentets førstebehandling, samt udtrykte håb om, at institutionerne hurtigt vil kunne afslutte lovgivningsprocessen.

Det reviderede direktivforslag blev præsenteret på det uformelle rådsmøde (Konkurrenceevne) den 20.-21. april 2006 i Graz. På baggrund af de umiddelbare reaktioner kan det konstateres, at der generelt var enighed om, at det reviderede forslag udgjorde et godt grundlag for de videre forhandlinger. Der var et generelt ønske om en teknisk-juridisk gennemgang af det reviderede direktivforslag i Rådet.

En række medlemsstater har desuden signalleret, at de ønsker justeringer i det af Kommissionen fremlagte forslag med henblik på at opnå et direktiv, der ligger tættere på Kommissionens oprindelige forslag. Disse lande har især peget på, at anvendelsesområdet er blevet for begrænset, at der ikke sikres forbedringer for arbejdskraftens frie bevægelighed, og at princippet om fri udveksling af tjenesteydelser ikke sikrer tilstrækkelige forbedringer af det indre marked. Omvendt har en række lande signalleret, at det er vigtigt at holde fast i et direktivforslag, der i vid udstrækning baserer sig på Europa-Parlamentets ændringsforslag.

## **7. Foreløbig dansk holdning**

Regeringen støtter generelt, at der skabes et mere reelt og velfungerende indre marked på tjenesteydelsesområdet, da det indeholder et vigtigt vækst- og jobpotentiale. Flere undersøgelser peger på, at barriererne for

tjenesteydere typisk findes i at få adgang til et andet lands marked (dvs. at få mulighed for permanent at etablere sig og mulighed for midlertidigt at levere tjenesteydelser). Det er vigtigt, at disse barrierer fjernes, så tjenesteyderne får lettere adgang til at etablere sig og lettere mulighed for midlertidigt at levere tjenesteydelser. Forslagets bestemmelser om at reducere administrative barrierer, forpligtelser til screening af tilladelses- og autorisationsordninger samt etablering af kvikskrænker vil være velegnede redskaber til at opnå dette.

Skabelsen af et indre marked skal dog ske på en måde, der ikke fører til konkurrence på lavest mulige fællesnævner, ligesom den rette balance mellem fjernelse af hindringer for den fri bevægelighed og forfølgelse af legitime politiske målsætninger samtidig skal sikres.

Det reviderede forslag er et vigtigt skridt i den rigtige retning og tager hånd om mange af de bekymringer, der var til Kommissionens oprindelige forslag. Arbejdsmarkedsområdet, sundhedsområdet, skatteområdet, spil, hvor indsatsen er penge og sociale tjenesteydelser er bl.a. undtaget fra direktivets anvendelsesområde, ligesom oprindelseslandsprincippet er fjernet og erstattet med et alternativt princip om frihed til at levere tjenesteydelser. Dette princip giver ikke på samme måde anledning til håndhævelses-, kontrol- og strafferetlige problemer, da det nu fremgår, at danske myndigheder skal håndhæve danske regler i relation til handlinger foretaget i Danmark.

## **8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser**

På baggrund af en høring af samtlige ministerier, vurderes det umiddelbart, at direktivforslaget kan have lovgivningsmæssige konsekvenser på de nedenfor nævnte områder. Det bemærkes, at visse ændringer vil ske via rammelovgivning og andre i form af konkrete ændringer i de berørte love.

### *8.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser vedrørende krav til etablering*

Det følger af artikel 9, at medlemsstaternes tilladelsesordninger skal opfylde kriterierne om ikke-diskrimination, proportionalitet og nødvendighed. Ifølge artikel 41 skal medlemsstaterne efter direktivets vedtagelse forelægge medlemsstaterne og Kommissionen en rapport vedrørende de krav, som nævnes i artikel 9 til gensidig evaluering.

Efter direktivets vedtagelse vil medlemsstaterne således skulle foretage en screening af alle nationale tilladelsesordninger med henblik på at konstatere, om de overholder de ovenfor anførte betingelser. Der er allerede foretaget en foreløbig gennemgang af de danske regler, som vil være forbudte eller skal evalueres, som indikerer, at de danske tilladelsesordninger i vidt omfang vurderes at leve op til kravene i artikel 9, se nedenstående gennemgang vedrørende artikel 14 og 15.

Det følger af artikel 10, stk. 6, at eventuelle afslag eller andre svar skal være begrundet. Det vil få betydning i en lang række speciallove, idet der ifølge dansk forvaltningsretlig tradition alene er krav om en begrundelse, såfremt ansøgeren ikke fuldt ud får medhold i sin anmodning.

Det fremgår af artikel 11, at en tilladelse, der udstedes til en tjenesteyder, ikke må være af begrænset varighed, medmindre tilladelsen udstedes automatisk, kun er betinget af fortsat opfyldelse af kravene, eller hvis antallet af mulige tilladelser eller den begrænsede varighed er begrundet i et tvingende alment hensyn.

Artikel 11 har relevans for følgende områder:

- Sikring af havnefaciliteter. Det følger af § 31 i bekendtgørelse nr. 144 af 8. marts 2004 om sikring af havnefaciliteter, at en tilladelse kan tidsbegrænses.
- Bygningssagkyndige (huseftersyn). Ifølge § 5 i bekendtgørelse nr. 190 af 14/03/2006 om huseftersynsordningen gælder en beskikkelse som bygningssagkyndig i 3 år ad gangen.
- Sagkyndige til eftersyn af elevatorer. Det følger af § 30 i bekendtgørelse nr. 509 af 18/06/1997 om anvendelse af elevatorer m.v., at anerkendelsen som sagkyndig gælder for 5 år ad gangen.
- Afholdelse af kurser vedr. dyrkning af genetisk modificerede afgrøder. Plantedirektoratet har i medfør af § 4 i bekendtgørelse nr. 220 af 31/03/2005 om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder mulighed for at tidsbegrænse tilladelsen til at afholde kurser.
- Autorisation som kørelærer. Det fremgår af § 17 i bekendtgørelse nr. 1185 af 15/12/2000 om godkendelse af kørelærere, at en autorisation gælder for 5 år.
- Autorisation til at drive inkassovirksomhed. Det følger af § 7 i lov nr. 319 af 14/05/1997 om inkassovirksomhed, at en autorisation gælder for 5 år.
- Autorisation som elinstallatør. Det følger af § 4 i bekendtgørelse af lov nr. 989 af 08/12/2003 om autorisation af elinstallatører, at en tilladelse er tidsbegrænset i 5 år.

En umiddelbar vurdering fra de ansvarlige ministerier er, at disse regler enten er begrundet i tvingende almene hensyn, eller betinget af fortsat opfyldelse af kravene, og derfor fortsat lovligt vil kunne opretholdes.

Af artikel 13, stk. 2, fremgår det, at udgifter i forhold til tilladelsesprocedurer skal stå i et rimeligt forhold til omkostningerne og ikke må overstige omkostningerne ved proceduren. En gennemgang af de eksisterende fiskale gebyrer viser, at forslaget ikke vil få konsekvenser.

Det fremgår af artikel 13, stk. 4, at en tilladelse skal betragtes som givet, såfremt ansøgeren ikke får svar inden for en af myndighederne angivet tidsfrist. Det vil få betydning i en lang række speciallove, idet en ansøger



ifølge dansk forvaltningsretlig tradition almindeligvis ikke vil kunne betragte en tilladelse for givet, såfremt der ikke er modtaget svar inden for en given frist.

Af artikel 13, stk. 5 fremgår det, at tjenesteydere skal modtage en kvittering, når de sender en anmodning. Af kvitteringen skal bl.a. svarfristen og klagemuligheder fremgå. Det vil få betydning i en lang række speciallove, idet en ansøger ifølge dansk forvaltningsretlig tradition ikke modtager klagevejledning, før end en ansøger har modtaget svar på sin ansøgning.

Artikel 14 opregner en række forbudte krav, som medlemsstaterne ikke må stille til tjenesteydere, der ønsker at etablere sig. Hver medlemsstat skal i direktivets gennemførelsesperiode systematisk undersøge, om landets retssystem indeholder sådanne krav og skal afskaffe dem, hvis det er tilfældet.

Artikel 14 vil kunne få betydning for Danmark på følgende områder:

- Dyr læger. Det følger af § 3 i lov nr. 433 af 09/06/2004 om dyrlæger, at den, der autoriseres som dyrlæge, skal kunne beherske dansk, svensk eller norsk. Dette krav har dog tilknytning til direktiv om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (der har forrang i forhold til servicedirektivet), hvoraf det fremgår, at ”de personer, hvis erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendes, skal være i besiddelse af de sprogkunderskaber, der er nødvendige for at udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten”.
- Translatører. Det følger af praksis, at man bl.a. skal kunne dansk for at opnå en beskikkelse i Danmark. Dette kan udledes af lov nr. 1463 af 22. december 2004 (lov om ændring af lov om translatører og tolke). Dette krav har dog tilknytning til direktiv om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (der har forrang i forhold til servicedirektivet), hvoraf det fremgår, at ”de personer, hvis erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendes, skal være i besiddelse af de sprogkunderskaber, der er nødvendige for at udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten”.
- Lov om omsætning af fast ejendom. Det følger af § 25, stk. 2, nr. 1, at man skal have fast bopæl i Danmark for at kunne drive ejendoms-mæglervirksomhed. Dog fremgår det af bekendtgørelse nr. 746 af 21. august 2003, at visse udenlandske statsborgere, herunder EU-borgere ikke skal opfylde lovens krav om fast bopæl i Danmark.
- Revisorer. Der findes i lov nr. 302 af 30. april 2003 om statsautoriserede og registrerede revisorer et krav om, at statsautoriserede og registrerede revisorer skal være etableret i Danmark, og at de skal registreres. Kravet om etablering vil dog blive fjernet som følge af direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, ligesom kravet om registrering vil skulle justeres i lyset af dette direktiv (der har forrang i forhold til servicedirektivet).

- Autorisation som VVS-installatør og kloakmester. Det følger af § 7 i lovbekendtgørelse nr. 988 af 8/12/2003 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger, at der er krav om fast forretningssted i Danmark.
- Godkendelse af kompetente virksomheder på gas-, vand og sanitetsområdet. Det følger af § 7 i lovbekendtgørelse nr. 988 af 8/12/2003 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger, at der er krav om fast forretningssted i Danmark.

Artikel 15 indeholder bestemmelser om evaluering af krav, som kan have en restriktiv virkning på etableringsfriheden. Ifølge artikel 41 skal medlemsstaterne efter direktivets vedtagelse forelægge medlemsstaterne og Kommissionen en rapport vedr. de krav, som nævnes i artikel 15 til gensidig evaluering.

Artikel 15 medfører, at Danmark i forbindelse med den gensidige evalueringsprocedure vil skulle oplyse om disse krav og foretage en evaluering heraf:

- Landinspektørvirksomhed. Det fremgår af § 4a i lovbekendtgørelse nr. 84 af 02/10/2006, at landinspektørvirksomhed kun må udøves i et landinspektørselskab, der drives som aktie- eller anpartsselskab forud i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører.
- Byggesagkyndig (huseftersyn). Det følger af bekendtgørelse nr. 190 af 14/03/2006 om huseftersynsordningen, at bygningssagkyndige skal holde sig inden for en vis maksimal pris, som fastsættes af myndighederne.
- Omsynsvirksomheder. Det følger af § 14 i lov nr. 473 af 9. juni 2004 om godkendelse og syn af køretøjer, at omsynsvirksomheder skal holde sig inden for en vis maksimal pris.
- Skorstensfejerordningen indeholder visse territoriale begrænsninger.
- Den danske tilladelsesordning for udøvelse af advokatvirksomhed indeholder bl.a. visse ejerskabsbegrænsninger.
- Muslinge- og østersfiskeri fsva. kvantitative og territoriale begrænsninger. Det følger af § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 155 af 7. marts 2000 om muslingefiskeri og § 2 i bekendtgørelse nr. 831 af 26. august 2005 om østersfiskeri, at tilladelse til muslinge- og østersfiskeri typisk kun udstedes til fartøjsejere, der kan dokumentere at have haft et traditionelt fiskeri med fartøjet i det pågældende Limfjorden. Kravene vurderes dog at kunne opretholdes, da de er begrundet i tvingende almene hensyn.
- Næringsloven. Af § 24 fremgår det, at næringsbrev som auktionsholder og vekselerer giver ret til at drive næring i den politikreds, hvor politimesteren har givet tilladelse til. Det vil sige, at hvis der skal erhverves næringsbrev til flere politikredse, skal der søges i alle de relevante kredse.
- Autorisation som el-installatører. Det fremgår af § 4 i lovbekendtgørelse nr. 989 af 16/12/2003, at en autorisation kan udstedes på vilkår,

som begrænser autorisationen enten tidsmæssigt, til enkeltstående opgaver, til særlige typer arbejde eller geografisk.

### *8.2. Lovgivningsmæssige konsekvenser vedrørende den fri udveksling af tjenesteydelser*

Artikel 16 regulerer den frie udveksling af tjenesteydelser. I det omfang lovgivningen omfattes af artikel 16, vil der i særlovgivningen skulle indsættes undtagelsesbestemmelser, som fritager tjenesteydere fra andre medlemsstater, der udøver en midlertidig tjenesteydelse i Danmark. Rets-tilstanden fastholdes overfor tjenesteydere, som er etableret her i landet.

Artikel 16, stk. 1, vil få betydning for følgende regler:

- Markedsføringslovens § 1, 2. led, i relation til markedsføring, der angår smag, anstændighed og almene samfundsinteresser, samt § 8, stk. 2, (træder først i kraft den 1. juli 2006 ved lov nr. 1389 af 21. december 2005 vedrørende ændring af markedsføringsloven) i relation til markedsføring, der angår smag, anstændighed og almene samfundsinteresser over for børn og unge, § 8 (§ 10 efter 1. juli 2006) om forbud mod rabatkuponer forud for køb og § 9 (§ 11 efter 1. juli 2006) om forbud mod købsbetingede konkurrencer, jf. lovbekendtgørelse nr. 699 af 17. juli 2000.
- § 6 i lov om visse forbrugeraftaler, jf. lov nr. 451 af 9. juni 2004, om forbud mod uanmodet telefonisk og personlig henvendelse. Det er på nuværende tidspunkt uafklaret, om disse regler vil skulle ophæves i 2013 pga. et allerede vedtaget direktiv om urimelig handelspraksis.
- § 20 i dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005, hvorefter dyrlæger pålægges en pligt til at anmelde grove forhold af uforsvarlig behandling af dyr til politiet. Denne bestemmelse kan dog muligvis opretholdes under hensyn til den offentlige orden.
- Bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr for så vidt angår krav om religiøse og rituelle slagtninger.
- Dyrlægers anmeldepligt for en del smitsomme husdyrsygdomme, jf. bekendtgørelse nr. 954 af 13. oktober 2005 om lister over sygdomme til lov om hold af dyr.
- § 5 i bekendtgørelse nr. 185 af 20. marts 2000, der handler om tilsyn på dyrskuer, udstillinger og lignende samlinger af husdyr, og hvorefter dyrlæger er forpligtet til at sikre, at dyrene er mærket og – for kvægs vedkommende – at de er ledsaget af et sundhedsdokument m.v. Dyrlægerne har desuden pligt til at foretage sundhedsundersøgelse af samtlige dyr for så vidt angår smitsomme husdyrsygdomme samt anmelde forhold.
- § 10 i lov nr. 433 af 9. juni 2004 om dyrlæger, hvorefter dyrlæger har pligt til at påtage sig veterinært arbejde som led i offentlig bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos dyr. Forpligtelsen er nærmere beskrevet i instruks nr. 13085 om den praktiserende dyrlæges opgaver og pligter ved mistanke om mund- og klovesyge m.v. af 10. april 1984.

På grund af en uklar ordlyd af visse af direktivets bestemmelser, kan forslaget desuden få betydning for følgende regler:

- Lov nr. 550 af 24. juni 2005 om kloning og genmodificering af dyr.
- Bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr.
- Bekendtgørelse nr. 828 af 7. november 1997 om afhorning af dyr.
- Bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr.
- Lov nr. 472 af 30. juni 1993 om pakkerrejser for så vidt angår forbrugernes adgang til at afbestille en rejse.
- §§ 13, 15-16 og 28 i lov nr. 691 af 2. juli 2003 om omsætning af fast ejendom for så vidt angår oplysningskrav og –pligt samt rådgivning. Disse krav er dog omfattet af direktivet om urimelig handelspraksis, hvor der gives mulighed for at opretholde mere restriktive regler.

Artikel 16, stk. 2, litra a) indeholder et specifikt forbud mod krav om fast forretningssted i værtsstaten. Bestemmelsen vil indebære, at følgende regler ikke kan opretholdes over for tjenesteydere fra andre medlemsstater i følgende love:

- Næringslovens § 19, stk. 2 og § 22, stk. 3, indeholder krav om fast forretningssted for henholdsvis speditører og vekselere.
- Der findes i lov nr. 302 af 30. april 2003 om statsautoriserede og registrerede revisorer et krav om, at statsautoriserede og registrerede revisorer skal være etableret i Danmark. Kravet vil dog blive fjernet som følge af direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.
- Det følger af lovbekendtgørelse nr. 988 af 8. december 2003 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med gas- og afløbsledninger, at der er krav om fast forretningssted her i landet for virksomheder på gas-, vand-, sanitets- og kloakområdet.

Artikel 16, stk. 2, litra b) indeholder et specifikt forbud mod krav om indhentning af tilladelse eller optages i et register eller faglig forening. Bestemmelsen indebærer, at der ikke vil kunne stilles krav til tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser på midlertidig basis, om indhentning af tilladelse eller registrering.

Denne bestemmelse omfatter som udgangspunkt alle danske tilladelses- og registreringsordninger.

- Ifølge en indledende gennemgang er der i alt ca. 90 tilladelsesordninger på serviceområdet, hvoraf omkring 1/3 af ordningerne omhandler erhverv, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde. Det drejer sig fx om inkassovirksomhed, offentlige forlystelser, kørelærervirksomhed, tilladelse til fremvisning af vilde dyr, landsinspektørvirk-

somhed, skorstensfejer, vvs-installatør og kloakmester og translatører). Tilladelsesordningerne har dog også relation til de uddannelsesmæssige krav, jf. direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. Det fremgår af artikel 17, nr. 8, at dette direktiv er undtaget fra artikel 16. Dertil kommer, at en række af tilladelsesordningerne er knyttet hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed samt miljøbeskyttelse.

- § 25, stk. 1-2, i lov nr. 691 af 2. juli 2003 om omsætning af fast ejendom for så vidt angår registrering.
- Der findes i lov nr. 302 af 30. april 2003 om statsautoriserede og registrerede revisorer et krav om, at statsautoriserede og registrerede revisorer skal registreres. Dette krav vil dog blive justeret som følge af direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer (direktivet er undtaget fra artikel 16).
- Ved drift af offentlig fiskeauktion og omsætning med fisk i første omgangsled er der et krav om, at en tjenesteyder, der er etableret og autoriseret i en anden medlemsstat skal registreres i det danske fiskerisystem. Registreringen er nødvendig af hensyn til styringen af den danske fiskekvote.

Artikel 17, litra 20) undtager bestemmelser vedrørende kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser fra artikel 16. Det er uklart, om kontraktretten med artikel 17, litra 20) helt er undtaget fra artikel 16. Såfremt det ikke er tilfældet, vil følgende regler ikke kunne håndhæves overfor tjenesteydere fra andre EU-medlemsstater, der midlertidigt udøver virksomhed:

- §§ 11 og 12 (om oplysningspligter), §§ 2, stk. 2, litra c og d, og § 17 (om fortrydelsesret) i lov nr. 451 af 9. juni 2004 om visse forbrugeraftaler for så vidt angår den udvidede fortrydelsesret i forhold til indgåelse af fjernsalgsaftaler.
- Lov nr. 472 af 30. juni 1993 om pakkerrejser bl.a. vedrørende forbrugernes hæveadgang, den erhvervsdrivendes afhjælpningspligt og –ret.

### *8.3 Lovgivningsmæssige konsekvenser vedrørende tjenestemodtagers rettigheder*

Direktivforslagets artikel 20, stk. 2, medfører, at medlemsstaterne ikke kan begrænse tjenestemodtagers rettighed til at opnå finansiel bistand med den begrundelse, at tjenesteyderen er etableret i en anden medlemsstat eller tjenesteydelsen leveres på et bestemt sted. Det kan medføre behov for ændringer på følgende områder:

- SU-bekendtgørelsens betingelser for at få supplerende stipendium på max. 24.000 kr. om året til dækning af undervisningsafgift til godkendte private uddannelse uden for de nordiske lande vil ikke kunne opretholdes, såfremt direktivet vedtages i sin nuværende form. Ifølge reglerne skal de studerende i dag kunne dokumentere, at uddannelsen

ikke allerede findes i Danmark og skønnes at dække et særligt erhvervsbehov i Danmark.

Det fremgår af artikel 26, at medlemsstaterne skal sikre, at tjenestemodtageren får en række oplysninger af tjenesteyderen. Bestemmelsen vil kunne få betydning i en lang række speciallove, såfremt disse oplysningskrav ikke allerede er gældende.

Med henblik på at gennemføre direktivforslagets artikel 26-32 om tjenesteydernes kvalitet forventes dette at ske via en ny rammelov for tjenesteydelser.

Gennemførelsen af direktivforslagets bestemmelser om administrativt samarbejde (artikel 33-38) kan medføre ændringer i lovgivningen som følge af proceduren under artikel 42, stk. 2, hvorefter Kommissionen sammen med medlemsstaterne fastsætter de nødvendige bestemmelser vedr. den praktiske gennemførelse af bestemmelserne.

#### *8.4. Statsfinansielle konsekvenser*

Det følger af direktivforslagets artikel 6, at der skal etableres en eller flere kvikskranger i hver medlemsstat. Kvikskrangerne kan benyttes af tjenesteydere og tjenestemodtagere og skal samtidig være udgangspunkt for udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne. Det skønnes, at etableringsudgifterne til en eller flere kvikskranger i Danmark vil beløbe sig til mellem 19,2 og 23,6 mio. kr. over 4 år.

Det fremgår desuden af direktivforslagets artikel 8, at samtlige procedurer og formaliteter i forbindelse med optagelse og udøvelse af servicevirksomhed skal kunne foregå elektronisk hos kvikskrangeren og de kompetente myndigheder. Finansieringen af den digitalisering, som skal kunne foregå via kvikskrangerne, er indeholdt i udgiftsøkonomien ovenfor.

En vedtagelse af artikel 20, stk. 2, i dets nuværende form vurderes at kunne få væsentlige statsfinansielle konsekvenser, hvis det ikke længere er muligt at begrænse adgangen for modtagelsen af stipendier til dækning af undervisningsafgift efter danske regler. Der er p.t. omkring 4.000 studerende med SU i udlandet, heraf en væsentlig del i EU-medlemsstater. Selvom en del er optaget på offentlige uddannelsesinstitutioner, vil der være et betydeligt antal, der studerer på private institutioner. Det vurderes, at det i værste fald vil kunne medføre merudgifter på ca. 25 mio. kr.

#### **9. Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Det er Kommissionens opfattelse, at etablering af et indre marked for tjenesteydelser vil have væsentlige positive effekter for den europæiske økonomis vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. I særdeleshed vil den skabe grundlag for, at de små og mellemstore virksomheder i tjenesteydelsessektorerne vil kunne realisere deres vækstpotentialer.

Mens det indre marked for varer er veludviklet, er barriereniveauet voksende på serviceområdet. Det viser en rapport fra Erhvervs- og Byggestyrelsen, som konkluderer, at de fleste danske virksomheder oplever et voksende antal tekniske handelshindringer ("Grænser for service - Kortlægning af hindringer for international handel med tjenesteydelser", 2005).

En bedre adgang til et integreret indre marked vil dels give konkurrence-dygtige og innovative danske tjenesteydere reel adgang til et langt større marked, dels vil den forenklede adgang til det danske marked styrke dansk erhvervslivs konkurrenceevne ved at sikre adgangen til konkurrence-dygtige tjenesteydelser. Endelig vil forbrugerne høste gevinsterne af en større konkurrence på det danske marked.

#### **10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet**

Kommissionen har ikke foretaget en kvantitativ vurdering af de administrative konsekvenser, som forslaget kan medføre. Det hænger sammen med, at forslaget er et rammedirektiv, som alene fastsætter visse krav og principper. Det er dog den generelle vurdering fra Kommissionen, at de potentielle administrative lettelser er væsentlige.

Forslagets etableringsdel sigter generelt på at forbedre vilkårene for tjenesteyderne og har til hensigt at forenkle procedurer og formaliteter for adgangen som tjenesteyder til at etablere sig i en anden medlemsstat. Dette omfatter bl.a. en screeningsproces i forhold til tilladelsesordninger og en evaluering af nationale krav af betydning for etableringsretten. Disse bestemmelser vurderes at kunne medføre visse administrative lettelser for danske virksomheder.

Etableringen af kvikskrænker vurderes desuden at lette virksomhederne for en række administrative byrder, da det bliver lettere for virksomhederne at få adgang til relevante informationer. Virksomhederne slipper således for at skulle henvende sig flere steder for at opnå overblik over, hvilke krav der gælder i forbindelse med en given tjenesteudøvelse. Virksomhederne får desuden adgang til at få information elektronisk, hvilket må betragtes som en væsentlig administrativ lettelse.

Modsat indeholder forslaget en række oplysningskrav for tjenesteyderne samt visse forpligtelser i forhold til erhvervsforsikringer og eftersalgsgarantier. Disse forpligtelser må formodes at medføre visse administrative konsekvenser for virksomhederne.

En samlet vurdering af forslagets administrative konsekvenser fordelt på fx omstillingsbyrder og løbende byrder er ved at blive foretaget.

#### **11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Grundnotat blev fremsendt den 29. april 2004 samt korrigerendum den 7. oktober 2004. Folketingets Europaudvalg er blevet orienteret om sagen den 19. november 2004, den 3. juni 2005, den 25. november 2005 og den

10. marts 2006. Notater er fremsendt den 12. november 2004, den 30. maj 2005, den 17. november 2005 og den 24. februar 2006.



### 3. Bedre regulering – forenkling af reguleringen

*Nyt notat*

#### **Resumé**

Bedre regulering er på dagordenen på Konkurrenceevnerådsmødet den 29. maj 2006 med henblik på drøftelse. Drøftelsen sker på baggrund af en fremskridtsrapport fra formandskabet, som bl.a. beskriver status for arbejdet med konsekvensvurderinger, regelforenkling, måling og reduktion af de administrative byrder samt screening af fremsatte lovforslag for deres fortsatte relevans.

Der ventes ingen direkte påvirkning af gældende dansk ret som følge af drøftelsen.

#### **1. Baggrund og indhold**

I marts 2000 pålagde Det Europæiske Råd (DER) Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering. Strategien skal ses i sammenhæng med Lissabon-strategien, hvis formål er at øge vækst og beskæftigelse i EU. I 2002 offentliggjorde Kommissionen en handlingsplan for bedre regulering, og som led i gennemførelsen heraf vedtog Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet i 2003 en interinstitutionel aftale om bedre regulering.

I januar 2004 udarbejdede EU-formandskabslandene Irland, Nederlandene, Luxembourg og Storbritannien et ”fælles initiativpapir om reform af reguleringen”. Papiret blev i december 2004 udvidet og opdateret således, at nu også Østrig og Finland står bag initiativet. Det opdaterede papir skal sikre en prioriteret og langsigtet indsats for bedre regulering i EU frem til og med 2006. Blandt initiativerne er bl.a. konsekvensvurderinger, regelforenkling og en fælles metode til måling af de administrative byrder.

Konkurrenceevnerådet vedtog i november 2004 en liste over 15 prioriteter for regelforenkling, som Kommissionen blev opfordret til at arbejde videre med. På ECOFIN i oktober 2004 blev det besluttet, at der skal udvikles en fælles metode til at måle de administrative byrder i EU. På dansk foranledning blev det endvidere besluttet, at det skal overvejes at fastsætte kvantitative mål for reduktion af de administrative byrder.

Kommissionen offentliggjorde i marts 2005 en meddelelse, som udstikker Kommissionens planer for det videre arbejde med bedre regulering i EU. Kommissæren for erhvervs- og industripolitik, Günter Verheugen opfordrede desuden medlemsstaterne til at sende deres forslag til forenklinger af eksisterende EU-regler til Kommissionen. I juni 2005 sendte Danmark således 50 danske regelforenklingsforslag til Kommissionen.

På baggrund af forenklingsforslagene fra 2004 og 2005 præsenterede Kommissionen i oktober 2005 en ny meddelelse om regelforenkling. I meddelelsen skitseres et rullende forenklingsprogram, der inddrager interessen-

ternes erfaringer med lovgivningen og fokuserer på udvalgte sektorer. Regelforenklingsmeddelelsen indeholder desuden en liste med over 100 forenklingsskemaer frem til og med 2008. Kommissionen præsenterede samtidig en meddelelse om tilbagetrækning af lovgivningsinitiativer, som var forældede og skadelige for konkurrenceevnen. I marts 2006 trak Kommissionen formelt 67 lovgivningsinitiativer tilbage.

Konkurrenceevnerådet vedtog på rådsmødet de 28.-29. november 2005 rådskonklusioner, der hilser Kommissionens meddelelser om regelforenklings og screening velkomne samt opfordrer Kommissionen til årligt at informere Rådet om status for arbejdet med regelforenklings.

Det Europæiske Råd (DER) hilste i december 2005 arbejdet med bedre regulering velkommen, og på DER i marts 2006 opfordrede Rådet atter Kommissionen til at anvende den fælles metode til måling af administrative byrder og til at undersøge mulighederne for fastsættelse af kvantitative mål for reduktionen af de administrative byrder i specifikke sektorer. Kommissionen blev endelig opfordret til at aflægge rapport til Rådet om fremskridt inden udgangen af 2006.

I Formandskabets fremskridtsrapport beskrives status for arbejdet med konsekvensvurderinger og regelforenklings samt måling og reduktion af de administrative byrder. Kommissionen har bl.a. iværksat et pilotprojekt, hvor den fælles EU metode til måling af administrative byrder tages i anvendelse i byggevarssektoren. Fremskridtsrapporten beskriver desuden arbejdet med screening af fremsatte lovforslag for deres fortsatte relevans samt specifikke tiltag rettet mod SMV'er, herunder forenklede indberetningskrav og visse undtagelser. Endelig nævnes relationen til subsidiaritetsprincippet samt forbedring af ekspertisen på området for bedre regulering.

## **2. Europa-Parlamentets holdning**

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

## **3. Nærhedsprincippet**

Ikke relevant.

## **4. Gældende dansk ret**

Fremskridtsrapporten ventes ikke at få direkte betydning for gældende dansk ret.

## **5. Høring**

Formandskabets fremskridtsrapport til Konkurrenceevnerådsmødet den 29. maj 2006 har været sendt i høring Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst med frist den 5. maj 2006. Forbrugerrådet understregede, at arbejdet med bedre regulering ikke må anvendes til hverken at fjerne eller vanskeliggøre forbrugerlovgivning i EU.

Dansk Industri (DI) opfatter arbejdet med bedre regulering som en central del af Lissabon-strategien og hilser således fremskridtsrapporten vel-

kommen. DI støtter bl.a. anvendelsen af Standard Cost Modellen (metode til måling af administrative byrder) på EU-plan, idet det er vigtigt, at regelforenkling sker på baggrund af grundige konsekvensanalyser og inddragelse af interessenter. DI opfordrer endelig til, at der sættes kvantitative mål for reduktion af de administrative byrder på EU-plan.

#### **6. Andre landes holdninger**

Rådet støtter generelt arbejdet med bedre regulering i EU, og der forventes ikke nævneværdige problemer under drøftelsen af fremskridtsrapporten.

#### **7. Foreløbig dansk holdning**

Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU og kan tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning. Danmark støtter, at "bedre regulering" sker ud fra en balanceret og integreret tilgang, som ikke sænker miljøbeskyttelsesniveauet, forbrugersikkerheden eller sundhedsstandarder. Arbejdet med bedre regulering i EU ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenkling og administrative lettelser i Danmark.

#### **8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser**

Fremskridtsrapporten medfører ingen direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger i EU kan medføre både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark, men konsekvenserne skal vurderes fra sag til sag. Hvis der på et tidspunkt bliver tale om, at medlemsstaterne skal medfinansiere målinger af de administrative byrder på EU-niveau, vil dette kunne medføre begrænsede udgifter for Danmark.

#### **9. Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Fremskridtsrapporten medfører ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger i EU forventes som udgangspunkt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

#### **10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet**

Fremskridtsrapporten medfører ingen direkte administrative konsekvenser for erhvervslivet. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger i EU forventes at bidrage positivt til at reducere danske virksomheders administrative byrder.

#### **11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Fremskridtsrapporten har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

#### **4. Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkreditaftaler og ændring af Rådets direktiv 93/13/EF (DS 302/06 af 13. april 2006)**

*Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.*

##### **Resumé**

*Den 7. oktober 2005 har Kommissionen fremsat et nyt revideret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkreditaftaler, der har været genstand for drøftelse i rådets arbejdsgruppe. På baggrund af disse drøftelser har det østrigske formandskab udarbejdet et kompromisforslag af 13. april 2006.*

*Direktivforslaget indebærer som udgangspunkt en totalharmonisering og vil som udgangspunkt indebære en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit. I forhold til det oprindelige forslag er direktivets anvendelsesområde dog foreslået reduceret. Herudover er en række bestemmelser og forpligtelser for medlemsstaterne taget ud af direktivforslaget.*

*Det østrigske formandskab har forud for rådsmødet udvalgt en række emner til politisk drøftelse på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29. maj 2006 og har i den forbindelse udarbejdet et spørgeskema til brug herfor. De udvalgte emner er harmoniseringsgraden, betaling før forfaldstidspunktet og sammenligning af tilbud om forbrugerkreditter på tværs af landegrænser. Herudover har formandskabet udvalgt en række artikler til drøftelse, som der forventes at kunne opnås enighed om i den nærmeste fremtid. De vedrører oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret, tilknyttede transaktioner og overtræk.*

##### **1. Baggrund og indhold**

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit – forbrugerkreditdirektivet – (87/102/EØF) trådte i kraft i 1990.

Kommissionen afgav i maj 1995 en beretning til Rådet om forbrugerkreditdirektivets gennemførelse i medlemsstaterne.

Rådet vedtog i november 1995 en resolution, hvori det opfordrede Kommissionen til at sende beretningen i høring, tage hensyn til de kommentarer, der måtte fremkomme, og offentliggøre et resumé af kommentarerne.

Den danske regering afgav i juni 1996 høringssvar over beretningen.

Kommissionen afgav i september 1997 til Rådet en ny beretning, der således er en sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer til beretningen fra maj 1995.

Kommissionen blev af Rådet opfordret til på baggrund af reaktionerne på beretningen fra maj 1995 at fortsætte sine undersøgelser og overveje, om der er behov for yderligere fællesskabsinitiativer på dette område.

Kommissionen udsendte den 8. juni 2001 et oplæg til debat om ændring af forbrugerkreditdirektivet.

Den tidligere regering afgav den 12. oktober 2001 høringssvar over debatoplægget. En kopi af debatoplægget og høringssvaret er sendt til Folketingets Europaudvalg den 31. oktober 2001.

Kommissionen har den 11. september 2002 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (KOM (2002) 443 endelig). Forslaget blev den 18. september 2002 fremsendt til Rådet.

*Europa-Parlamentet har ved udtalelse af 23. september 2003 forkastet Kommissionens forslag og opfordret Kommissionen til at stille et nyt forslag. Den 2. april 2004 har Europa-Parlamentet afgivet endnu en udtalelse om forslaget og i den forbindelse stillet 152 ændringsforslag til direktivforslaget.*

*På den baggrund har Kommissionen den 28. oktober 2004 fremsat et revideret direktivforslag, som imidlertid blev trukket tilbage på Kommissionens eget initiativ i december 2004. Den 7. oktober 2005 har Kommissionen fremsat et nyt revideret direktivforslag.*

Rådets direktiv 87/102/EØF er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF om ændring af direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbruger-kredit (ændring af bestemmelserne om beregning af de årlige omkostninger i procent).

Direktivforslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens artikel 95. Forslaget vil således skulle vedtages i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251 (fælles beslutningstagen).

Der er tale om et forslag til et helt nyt forbrugerkreditdirektiv til afløsning af det eksisterende direktiv 87/102/EØF.

*I de ledsagende bemærkninger til det seneste reviderede direktivforslag konstaterer Kommissionen, at kun en mindre del af det europæiske forbrugerkreditmarked er grænseoverskridende. Det nye forbrugerkreditdirektiv skal ifølge Kommissionen give banker bedre markedsvilkår og give forbrugerne adgang til billige kreditaftaler samt et bredere udbud af disse.*

*I forhold til det forslag, som Kommissionen fremsatte den 22. september 2002, lægges der med det seneste reviderede direktivforslag op til en mindre indgribende harmonisering af forbrugerkreditlovgivningen.*

*Direktivforslaget indebærer som udgangspunkt en totalharmonisering, mens det gældende forbrugerkreditdirektiv (87/102/EØF) alene er et minimumsharmoniseringsdirektiv. Mens Kommissionen ved direktivforslaget af 11. september 2002 foreslog, at man sigtede mod totalharmonisering i enhver henseende, har Kommissionen dog ved det reviderede direktivforslag foreslået, at der på visse punkter gives spillerum for en vis forskelligartet national gennemførelse. Kommissionen har således foreslået en bestemmelse om gensidig anerkendelse, der indebærer, at virksomheder – for så vidt angår indholdet i visse af direktivets bestemmelser – alene skal leve op til de krav, der stilles i etableringslandet (artikel 21, stk. 2).*

*Direktivets anvendelsesområde er foreslået væsentligt reduceret. Det tidligere direktivforslag omfattede bl.a. kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom, som ikke havde til formål at yde kredit til køb eller ombygning*

*af fast ejendom, men Kommissionen har erkendt, at det er uhensigtsmæssigt at introducere en sontring, der angår formålet med et optaget lån, og det foreslås derfor, at kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom generelt undtages fra direktivets anvendelsesområde. Endvidere falder eksempelvis kreditaftaler, der angår gæld på over 50.000 €, kreditaftaler, der hviler på retsforlig, kreditaftaler sikret ved håndpant og kautionsaftaler nu uden for direktivets anvendelsesområde.*

*Endelig er en række bestemmelser og forpligtelser for medlemsstaterne taget ud af direktivforslaget. Blandt andet er der ikke længere krav om registrering af kreditgivere og kreditformidlere, og det kræves ikke længere, at der oprettes en central database over skyldnere, der har gjort sig skyldig i betalingsforsømmelse. Endvidere er bestemmelser om dørsalg, om angivelse af kreditgiveromkostninger i procent, om reguleringen af variable debitorrenter, om urimelige kontraktvilkår og om inddrivelse og inkasso udgået. Desuden er der foreslået lempeligere regler for visse mindre kreditaftaler, herunder for kreditaftaler, der angår gæld på 300 € eller mindre. Endelig er kreditgiveren og kreditformidlerens rådgivningspligt er reduceret.*

*Direktivforslaget indeholder dog fortsat forslag til en række nye regler, som – i forhold til det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (87/102/EØF) – vil indebære en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit. Det drejer sig navnlig om følgende forslag:*

- *Krav om, at reklamer for kreditaftaler ledsages af nærmere angivet information om årlige omkostninger i procent mv. (artikel 4).*
- *Krav om kreditgiver/kreditformidlers forudgående orientering og rådgivning af forbrugeren om årlige omkostninger i procent mv. (artikel 5).*
- *Krav om, at der skabes adgang for kreditgivere/kreditformidlere fra andre medlemslande til eksisterende databaser over dårlige betalere (artikel 8).*
- *Udvidelse af oplysningspligten ved indgåelse af kreditaftaler, bl.a. ved krav om oplysning om debitorrenten. Endvidere er oplysningspligten tydeliggjort, for så vidt angår årlige omkostninger i procent (artikel 9 og 18).*
- *Indførelse af en generel 14 dages fortrydelsesret ved indgåelse af kreditaftaler (artikel 13).*

- *Indførelse af en regel om tilbagebetaling før forfaldstid (artikel 15).*

## *1.2. Formandskabets kompromisforslag*

*1.2.1 Kommissionens reviderede forslag har været drøftet på en række møder i Rådets arbejdsgruppe. Til brug for den seneste drøftelse i arbejdsgruppen den 25. – 26. april 2006 har det nuværende østrigske formandskab på baggrund af arbejdsgruppens drøftelser udarbejdet et kompromisforslag af 13. april 2006, som tager udgangspunkt i Kommissionens reviderede forslag.*

*Kompromisforslaget indeholder bl.a. et forslag til at nedsætte grænsen for, hvornår mindre kreditaftaler falder under et lempeligere sæt af regler ("light-regime") fra maksimalt 300 € til maksimalt 200 €. Herudover foreslås det at hæve beløbet for, hvornår en kreditaftale falder uden for direktivets anvendelsesområde fra 50.000 € til 100.000 € eller et tilsvarende beløb i en anden valuta.*

*1.2.2. I det følgende gennemgås de relevante bestemmelser, som knytter sig til de af formandskabet stillede spørgsmål, der skal drøftes på råds-mødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2006.*

*I den foreslåede bestemmelse i artikel 5, stk. 2, om information forud for kontraktindgåelse har Kommissionen i det reviderede forslag foreslået en række yderligere oplysningsforpligtelser medtaget, herunder f.eks. oplysning om gældende morarenter, misligholdelsesomkostninger og retten til tilbagebetaling før forfaldstidspunktet.*

*Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået en række mindre ændringer, herunder foreslået en ny informationsforpligtelse (stk. 2, litra ba), hvorefter der ved kredit i form af udsat betaling ved køb af varer eller tjenesteydelser skal oplyses om varen eller tjenesteydelsen samt om dennes kontantpris. Herudover er det i bestemmelsens 2. afsnit vedrørende taletelefoni præciseret, hvad der som minimum skal oplyses for at opfylde betingelsen i artikel 3, stk. 3, litra b, 2. led, om den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika.*

*I Kommissionens reviderede forslag til artikel 3, litra f, der vedrører definitionen af "samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit-*



ten”, er bestemmelsen blevet ændret således, at kun omkostninger, som forbrugeren skal betale ved aftalemæssig forvaltning af kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, er omfattet af definitionen. For så vidt angår omkostninger ved tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, foreslår Kommissionen, at disse er omfattet, hvis indgåelsen af aftalen om tjenesteydelsen er en nødvendig forudsætning for at opnå kreditten eller den oplyste rentesats. Endelig har Kommissionen i bestemmelsens sidste led foreslået at udelade omkostninger, som påhviler forbrugeren i forbindelse med indgåelsen af en kreditaftale til andre end kreditgiveren, herunder til notar og skattevæsen.

I formandskabets kompromisforslag er artikel 3 (f) foreslået ændret, således at betingelsen om, at en omkostning kun skal medtages, hvis kreditgiveren har haft kendskab hertil, er udgået. Herudover har formandskabet foreslået bestemmelsen ændret, så det i relation til omkostninger ved tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, herunder navnlig forsikringspræmier, bliver afgørende for, om disse er omfattet af definitionen, at den tegnede forsikring rent faktisk sikrer tilbagebetaling af lånet. Formandskabet har i tilknytning hertil foreslået en metode til udregning af forsikringsomkostninger i de tilfælde, hvor disse ikke er kendt på tidspunktet for reklamering eller forud for kontraktindgåelsen, jf. artikel 3, litra ga, 4. afsnit. Kreditgiveren vil herefter skulle angive forsikringsomkostninger på baggrund af de gennemsnitlige omkostninger, der har været forbundet med indgåelse af tilsvarende forsikringer, herunder sikkerhedsstillelse af en lignende karakter indgået med kreditgiveren, inden for de seneste 5 år.

For så vidt angår det sidste led af definitionen i artikel 3 (f), der undtager omkostninger som påhviler forbrugeren i form af udgifter til notar eller skattevæsen fra definitionen af samlede omkostninger, har formandskabet foreløbigt ladet Kommissionens forslag bestå uændret.

I Kommissionens reviderede forslag til artikel 9, stk. 2, der vedrører obligatoriske oplysninger i kreditaftalen er der i forhold til det oprindelige forslag medtaget en række yderligere obligatoriske oplysninger, der i det store hele medfører, at den information, der skal gives forud for kontaktindgåelse, svarer til de oplysninger, der skal gives i selve kreditaftalen.

*Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået nogle mindre ændringer i artikel 9, stk. 2, herunder foreslået en ny bestemmelse i litra ca svarende til den ovenfor omtalte i artikel 5, stk. 2, litra ba. Herudover har formandskabet foreslået, at der tilføjes en bestemmelse i litra p, hvorefter der i kreditaftalen skal gives oplysning om adgangen til at afgøre tvister ved klagenævn og procedurerne i forbindelse hermed, som skal erstatte Kommissionens forslag herom i artikel 9, stk. 1.*

*I kommissionens reviderede forslag til artikel 13 om fortrydelsesret er der foreslået en ændring af stk. 1, litra a, hvorefter fristen for fortrydelsesretten enten regnes fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, eller den dag hvor forbrugeren modtager de oplysninger, der efter artikel 9, stk. 2, skal gives i kreditaftalen. Herudover har Kommissionen foreslået ændringer vedrørende forbrugers udøvelse af fortrydelsesretten over for kreditgiveren, herunder bl.a. indført en adgang for forbrugeren til at notificere kreditgiveren om, at han eller hun har til hensigt at udøve fortrydelsesretten. Endelig har Kommissionen foreslået ændringer i stk. 4, vedrørende forbrugers tilbagebetaling, herunder tilbagebetaling af skyldige renter.*

*I kompromisforslagets artikel 13, har formandskabet foreslået, at stk. 2, om forbrugers adgang til at notificere kreditgiveren om at ville udøve fortrydelsesretten, slettes. Herudover har formandskabet foreslået en ny bestemmelse i stk. 5, hvorefter medlemsstaterne kan beslutte, at stk. 1-4 ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, der er indgået foran en notar, forudsat at notaren kan bekræfte, at forbrugeren er garanteret sine rettigheder efter artikel 5 og 9.*

*Kommissionen har i det reviderede forslag foreslået en ny artikel 14 om tilknyttede transaktioner, hvorefter en forbruger, der udøver sin fortrydelsesret f.eks. ved køb af en vare, heller ikke længere er bundet af en eventuel tilknyttet kreditaftale, jf. stk. 1. Herudover er der i stk. 2 foreslået en bestemmelse, hvorefter en forbruger i tilfælde af f.eks. en sælgers misligholdelse af en købsaftale, under nærmere angivne betingelser vil kunne iværksætte retslige skridt mod kreditgiveren ifølge en tilknyttet kreditaftale. Det foreslås, at det overlades til medlemsstaterne at bestemme, i hvilket omfang og på hvilke betingelser disse retslige skridt kan iværksættes. Endelig er der i stk. 3 foreslået indsat en bestemmelse, hvor-*

*efter reglerne i stk. 1 og 2 ikke har indflydelse på nationale bestemmelser om solidarisk ansvar mellem eksempelvis en sælger og en kreditgiver.*

*I formandskabets kompromisforslag er ordlyden af stk. 2 foreslået forenklet under anvendelse af begrebet "tilknyttet kreditaftale", som dette er defineret i artikel 3, litra f.*

*I artikel 15, der vedrører tilbagebetaling før forfaldstidspunktet, har Kommissionen i sit reviderede forslag foreslået en tilføjelse til det oprindelige forslags stk. 1, hvorefter forbrugeren har ret til en rimelig reduktion af de samlede kreditomkostninger ved tilbagebetaling før forfaldstidspunktet. Formandskabet har i sit kompromisforslag fundet anledning til at præcisere, hvad der menes med en rimelig reduktion. Forbrugeren vil herefter kunne kræve en reduktion svarende til de renter og omkostninger, der ville skulle have været betalt i den resterende løbetid for kreditaftalen.*

*Herudover foreslår formandskabet i artikel 15, stk. 2, at en kreditgiver kun er berettiget til at kræve en godtgørelse for en tilbagebetaling før forfaldstidspunktet, hvis det samlede kreditbeløb overstiger 3.000 € eller et tilsvarende beløb i anden valuta, og hvis tilbagebetalingen før forfaldstid sker i en periode, hvor en fast rente er aftalt, og denne er aftalt at vare ud over et år.*

*Formandskabet har desuden foreslået en ny bestemmelse i artikel 15, stk. 3, hvorefter kreditor ikke kan kræve godtgørelse af forbrugeren, hvis tilbagebetalingen sker som led i en forsikringsordning, der er etableret for at tilvejebringe en tilbagebetalingsgaranti. Endelig har formandskabet foreslået en ny bestemmelse i artikel 15, stk. 4, hvorefter medlemsstaterne kan begrænse kreditors godtgørelse svarende til enten en maksimal procentdel af det skyldige kreditbeløb, et specifikt beløb eller ved at fastsætte en opsigelsesperiode, igennem hvilken forbrugeren skal fortsætte med at betale renter.*

*I artikel 17 om overskridelse af samlede kreditbeløb har Kommissionen i sit reviderede forslag stillet forslag om, at kreditgiveren i tilfælde af en væsentlig overskridelse af det samlede kreditbeløb på over en måned skal gøre forbrugeren opmærksom på overskridelsen samt på debitorrenten og eventuelle udgifter forbundet med overskridelsen. Efter forslaget til*

*stk. 2 skal en væsentlig overskridelse, der varer ud over tre måneder, afvikles om nødvendigt ved hjælp af en ny kreditaftale. I kompromisforslaget er forslaget til stk. 2 udgået.*

*For så vidt angår artikel 21 om harmonisering og gensidig anerkendelse, har formandskabet foreløbigt ladet artiklen bestå uændret.*

## **2. Europa-Parlamentets holdning**

*Europa-Parlamentet har som nævnt ved udtalelse af 23. september 2005 forkastet Kommissionens forslag af 11. september 2002 og opfordret Kommissionen til at stille et nyt forslag. Parlamentet har i sin udtalelse blandt andet henvist til, at forslaget ikke i tilstrækkelig grad er samordnet med eksisterende og kommende EU-regler, herunder persondatadirektivet, konkurrenceretten og Basel II, som omhandler kapitaldækningskrav for pengeinstitutter.*

*Europa-Parlamentet har i forlængelse heraf afgivet endnu en udtalelse om forslaget den 2. april 2004, hvor der stilles 152 ændringsforslag til direktivforslaget.*

## **3. Nærhedsprincippet**

*Kommissionen anfører i de ledsagende bemærkninger til direktivforslaget, at Fællesskabet i overensstemmelse med nærhedsprincippet kan træffe foranstaltninger, eftersom målet med det forestående tiltag, nemlig udarbejdelse af fælles bestemmelser om visse aspekter ved medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsplan. I tilknytning hertil anfører Kommissionen, at direktivet i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet begrænser sig til det minimum, der er nødvendigt for at nå disse mål.*

*Det er på baggrund heraf, og i lyset af at direktivforslaget skal erstatte et eksisterende direktiv om grænseoverskridende forbrugercredit, regeringens opfattelse, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.*

## **4. Gældende dansk ret**

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit (87/102/EØF) er gennemført i dansk ret ved kreditaftaleloven (lov nr. 398

af 13. juni 1990 om kreditaftaler), der ikke ved forudgående aftale kan fraviges til skade for forbrugeren.

Forbrugerkreditdirektivet er som nævnt senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF. Ændringsdirektivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 442 af 31. maj 2000. Direktivændringen omhandler beregning af de årlige omkostninger i procent.

Kreditaftaleloven indeholder bl.a. bestemmelser om kreditgivers oplysningspligt i forbindelse med aftalens indgåelse (§§ 8-10 og 13-18), kreditgivers oplysningspligt under kreditaftalens forløb (§§ 11-12), tilside-sættelse af oplysningspligten (§§ 23-24), indfrielse af fordringen før forfaldstidspunktet (§ 26-27) og forbrugersens bevarelse af indsigelser mv. (§ 32-33).

*For en nærmere beskrivelse af kreditaftalelovens bestemmelser henvises til grundnotatet, der er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. november 2002, hvor der endvidere findes en beskrivelse af de relevante spørgsmål, der er reguleret i anden lovgivning.*

*Herudover kan der henvises til markedsføringslovens § 15, stk. 1, der indeholder en regel om, at såfremt størrelsen eller opkrævningen af gebyrer i et løbende kontraktforhold kan ændres til ugunst for forbrugeren, skal betingelserne herfor være klart fremhævet i kontrakten. Finansielle virksomheder er ikke underlagt markedsføringslovens regler, men er i stedet underlagt reglerne i bl.a. bekendtgørelse nr. 1046 af 27. oktober 2004 om god skik for finansielle virksomheder. Heri findes bl.a. generelle bestemmelser om god skik, herunder om rådgivning, information og forpligtelser ved aftaleindgåelse.*

## **5. Høring**

Direktivforslaget har været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer mv. Der henvises til grundnotatet af 1. november 2002 for en udførlig gennemgang af de indkomne høringssvar. *Endvidere henvises til det aktuelle notat, som blev sendt til Europaudvalget den 8. maj 2003, hvor indholdet af høringssvar fra Præsidenten for Københavns Byret og Oliebranchens Fællesrepræsentation gengives.*

*Justitsministeriet har desuden sendt Kommissionens reviderede direktivforslag af 7. oktober 2005 i høring hos nedenstående myndigheder og organisationer mv.:*

*Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret, Retten i Århus, Retten i Odense, Retten i Aalborg og Retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Danmarks Automobilforhandlerforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Franchise Forening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Kreditråd, De Danske Bilimportører, Finans og Leasing, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer FRR, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Formanden for Forbrugerklagenævnet, Forsikring & Pension, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, HTS - Handel, Transport og Serviceerhvervene, Håndværksrådet, IT-Brancheorganisationen, RKI Kreditinformation A/S, Pengeinstitutankenævnet, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Realkreditankenævnet, Realkreditrådet, Københavns Universitet, Århus Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Aarhus.*

*Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, og Københavns Byret, Den Danske Dommerforening, Dansk Franchise Forening og Pengeinstitutankenævnet har ikke fundet anledning til at udtale sig om direktivforslaget.*

*Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Domstolsstyrelsen, Dansk Industri, De Danske Bilimportører, Foreningen af Registrerede revisorer FRR, Håndværksrådet og Aalborg Universitet har ikke bemærkninger til forslaget.*

*Advokatrådet finder det glædeligt, at en række af de væsentlige indvendinger, som Advokatrådet tidligere har fremført ikke længere er aktuelle pga. ændringer i det reviderede direktivforslag. Advokatrådet bemærker dog, at kravet om fuld harmonisering indebærer, at medlemsstater, der måtte have regler, der yder forbrugeren en bedre beskyttelse end fastsat i direktivet, ikke kan opretholde en sådan højere forbrugerbeskyttelse, hvis*

direktivet vedtages. Endvidere har Advokatrådet en række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.

**Dansk Handel & Service** støtter, at det nye forslag er mindre teknisk og mindre detaljeret, og at formidling af lån, hvor forretningen ikke har truffet selvstændige beslutninger om kreditgivningen, er undtaget. Dansk Handel & Service finder dog, at informationsforpligtelserne i direktivforslaget bør begrænses af hensyn til overskueligheden. Dansk Handel & Service har desuden en række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.

**Finansrådet** finder, at det nye forslag er bedre end det tidligere fremsatte. Det er dog Finansrådets opfattelse, at forslaget ikke virker ordentligt gennearbejdet, og der er flere steder, hvor bestemmelsernes rækkevidde og indhold giver anledning til bemærkninger og spørgsmål. Finansrådet støtter, at direktivet underlægges totalharmoniseringsprincippet. Finansrådet finder dog, at forslagens artikel 21 skaber uklarhed om, i hvilken udstrækning der er tale om et totalharmoniseringsdirektiv. Endvidere ønsker Finansrådet klarhed over, om medlemsstaterne frit kan lade direktivet finde anvendelse på områder, som ikke er omfattet af direktivet. Finansrådet har desuden en lang række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.

**Forbrugerombudsmanden** finder, at ændringerne i forhold til det tidligere forslag på flere væsentlige punkter har ført til en klar forringelse af forbrugerbeskyttelsesniveauet. Forbrugerombudsmanden påpeger i den forbindelse bl.a., at der ikke fortsat i direktivforslaget opstilles begrænsninger for, i hvilket omfang debitorrenten kan variere. Forbrugerombudsmanden har desuden en række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.

**Forbrugerrådet** frygter, at direktivforslaget vil sænke det fælleseuropæiske beskyttelsesniveau for forbrugercredit til den laveste fællesnævner. Desuden finder Forbrugerrådet det svært generelt at overskue konsekvenserne af at indføre princippet om gensidig anerkendelse, og i den forbindelse er Forbrugerrådet bekymret for, at princippet leder til, at kreditgivere vælger at etablere sig i det land, der har den lempeligste lovgivning. Forbrugerrådet har desuden en lang række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.

***Realkreditankenævnet** finder det velbegrundet, at kreditaftaler med pant i fast ejendom er undtaget fra direktivet, idet der næppe for realkreditlån findes et behov for en yderligere regulering end den, der følger af den frivilligt indgåede "Code of Conduct", i medfør af hvilken der i et særligt "Europæisk Informationsblad" gives oplysninger, som på en række punkter er mere detaljerede end de, der i dag gives efter kreditaftaleloven.*

***Realkreditrådet**, der kan tilslutte sig Realkreditnævnets bemærkninger, noterer ligeledes med tilfredshed, at kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom er undtaget fra direktivet, og opfordrer til, at disse ikke inkluderes ved implementeringen i dansk ret af direktivet.*

***RKI Kredit Information A/S** ønsker bekræftet, at artikel 8, stk. 2, skal forstås således, at forpligtelsen efter bestemmelsen til at orientere forbrugere om databasekonsultationer påhviler kreditgiveren og ikke kreditinformationsbureauet.*

***Handelshøjskolen i Århus v/ Lektor Hans Henrik Edlund** finder, at fortrydelsesretten i forslaget artikel 15 bør kunne udøves uden, at forbrugeren skal betale en bod. Han har i øvrigt en række konkrete bemærkninger til nogle af forslaget bestemmelser.*

## **6. Andre landes holdninger**

*Rådets arbejdsgruppe om forbrugerbeskyttelse har afsluttet 1. læsning af det reviderede direktivforslag, hvorefter formandskabet på baggrund heraf har udarbejdet det ovenfor omtalte kompromisforslag.*

*Det østrigske formandskab har besluttet, at spørgsmålene om henholdsvis harmoniseringsgraden, betaling før forfaldstidspunktet, og de årlige omkostninger i procent, skal undergives en politisk drøftelse på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2006. Herudover har formandskabet udvalgt en række artikler til drøftelse, der efter formandskabets opfattelse vil kunne opnås enighed om i den nærmeste fremtid. Det gælder bestemmelser om oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret, tilknyttede kreditaftaler og overtræk.*



*I det følgende gennemgås forhandlingsituationen med udgangspunkt i de spørgsmål, som formandskabet har stillet forud for drøftelserne på næste rådsmøde.*

*I relation til spørgsmålet om totalharmonisering har flere medlemsstater umiddelbart udtrykt sig positivt over for ideen, men flere lande har dog samtidig peget på konkrete bestemmelser i direktivet, hvor totalharmonisering vil kunne medføre en forringelse af forbrugerbeskyttelsen, herunder bl.a. artikel 9, 14 og 15.*

*For så vidt angår princippet om gensidig anerkendelse har et mindre antal medlemsstater peget på, at der kan være fordele forbundet med at indføre princippet, mens en række medlemsstater derimod finder, at princippet alene medfører ulemper. I tilknytning hertil har Udvalget for Civile Spørgsmål (generelle aspekter) afgivet en udtalelse vedrørende spørgsmålet om gensidig anerkendelse, hvori udvalget finder, at bestemmelsen om gensidig anerkendelse rejser både politiske og tekniske spørgsmål i relation til reglerne om international privatret i den eksisterende Rom-I-konvention og i udkastet til den planlagte Rom-I-forordning.*

*I relation til bestemmelserne om betaling før forfaldstidspunktet og de årlige omkostninger i procent er det regeringens opfattelse, at der umiddelbart er opbakning til hovedlinjerne i formandskabets kompromisforslag, men der udestår endnu så væsentlige indholds- og fortolkningsmæssige spørgsmål, at de fleste lande endnu ikke har tilkendegivet en endelig holdning til bestemmelserne. For så vidt angår de af formandskabet udvalgte artikler om oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret, tilknyttede kreditaftaler og overtræk, synes der umiddelbart at være støtte til bestemmelserne, men der foreligger stadig uklarhed om visse dele af bestemmelserne, som flere lande har taget forbehold om.*

## **7. Foreløbig dansk holdning**

*Det er regeringens umiddelbare opfattelse, at det seneste reviderede direktivforslag udgør en forbedring i forhold til forslaget, som Kommissionen fremsatte den 11. september 2002.*

*Fra dansk side kan man som udgangspunkt støtte Kommissionens bestræbelser på at gennemføre totalharmonisering, forudsat at der samtidig hermed sikres et tilstrækkeligt højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Man vil*

*imidlertid ikke kunne støtte den foreslåede bestemmelse om gensidig anerkendelse som et alternativ til totalharmonisering. Efter regeringens opfattelse bør man på de områder, hvor der findes behov for at overlade medlemsstaterne et større spillerum ved implementeringen, indrette reglerne herefter, f.eks. ved anvendelse af minimumharmonisering.*

*For så vidt angår de øvrige rejste spørgsmål om henholdsvis definitionen af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, oplysningsforpligtelser, tilknyttede kreditaftaler, betaling før forfaldstidspunktet og fortrydelsesret kan man fra dansk side som udgangspunkt støtte hovedlinjerne i disse bestemmelser, men der udestår stadig en række spørgsmål af indholds- og fortolkningsmæssig, som bør afklares før en endelig dansk holdning kan fastlægges.*

*I relation til direktivets øvrige bestemmelser, som ikke forventes drøftet på det kommende rådsmøde, udestår der fortsat en række substansdrøftelser, og bestemmelserne giver ligeledes anledning til en række fortolkningsspørgsmål, som efter dansk opfattelse kræver en nærmere afklaring, inden der vil kunne fastlægges en endelig dansk holdning. I forbindelse med disse drøftelser vil man fra dansk side navnlig lægge vægt på, at der findes en rimelig balance mellem på den ene side hensynet til et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og på den anden side hensynet til at undgå en unødigt kompliceret lovgivning.*

## **8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser**

*Direktivforslaget indeholder en række nyskabelser i forhold til det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (direktiv 87/102/EØF med senere ændringer). Navnlig som følge heraf vil direktivforslaget, hvis det vedtages i dets nuværende form, nødvendiggøre ændringer i lovgivningen.*

Der er dog også områder, hvor der allerede i dag findes en regulering i direktiv 87/102/EØF, som vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. Det gælder f.eks. områder, hvor der efter det fremsatte direktivforslag stilles forslag til ændringer og/eller præciseringer i den gældende regulering.

*Der kan navnlig peges på følgende områder, hvor en vedtagelse af forslaget, som det nu foreligger, giver anledning til lovgivningsmæssige overvejelser:*

- *Ændringer i kreditaftalelovens anvendelsesområde, bl.a. med hensyn til små og gratis kreditter.*
- *Indførelse af regler om kreditgiver/kreditformidlers forudgående orientering og rådgivning af forbrugeren om årlige omkostninger i procent mv.*
- *Udvidelse af kreditgiverens oplysningspligt ved indgåelse af kreditaftaler, herunder bl.a. med hensyn til oplysningspligt vedrørende debitorrenten.*
- *Indførelse af en generel fortrydelsesret ved indgåelse af kreditaftaler.*
- *Indførelse af en regel om, at hver af parterne kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale med et nærmere bestemt varsel.*
- *Ændringer af reglerne om mærkning og skiltning med pris mv.*

*Det bemærkes, at såfremt en bestemmelse om ændring af gebyrer ikke medtages i artikel 9, stk. 2, som foreslået fra dansk side, vil det give anledning til overvejelser om ændring af markedsføringslovens bestemmelser om gebyrer.*

*Eftersom bestemmelserne om registrering af kreditgivere og kreditformidlere samt om oprettelse af en central database for dårlige betalere er udgået, skønnes direktivforslaget som udgangspunkt ikke at have statsfiansielle konsekvenser af betydning.*

*I relation til spørgsmålet om forbrugerbeskyttelse er det umiddelbart den danske opfattelse, at direktivet på en række centrale områder vil medføre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Det gælder navnlig i relation til de foreslåede bestemmelser om henholdsvis oplysningsforpligtelser, de årlige omkostninger i procent og fortrydelsesret.*

### **9. Samfundsøkonomiske konsekvenser**

*Det er regeringens skøn, at yderligere harmonisering af reglerne om kreditaftaler på sigt kan bevirke øget grad af grænseoverskridende konkurrence med heraf afledte positive samfundsøkonomiske konsekvenser.*

### **10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet**

*Det er regeringens skøn, at direktivet vil medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet, men det er på grund af forslagets foreløbige karakter endnu ikke muligt at foretage en nærmere analyse heraf.*

### **11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget**

Forslaget tillige med et grundnotat herom blev oversendt til Europaudvalget den 1. november 2002.

Forslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 14.-15. november 2002 til orientering. Et aktuelt notat blev oversendt til Europaudvalget den 1. november 2002.

*Endvidere blev et aktuelt notat oversendt til Europaudvalget den 8. maj 2003 forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 19. maj 2003.*

Endelig har Europaudvalget den 31. oktober 2001 modtaget kopi af Kommissionens debatoplæg om ændring af forbrugerkreditdirektivet og af regeringens høringssvar.